

Institutionen för skogens produkter och marknader

Köpare av skogsfastigheter i Småland år 2000-2001

– En undersökning hur den privata ägarstrukturen
ser ut i Sverige

*Buyer of forest properties in Småland
the year 2000-2001*

– A study of the private forestry holdings Sweden

Johan Jansson

Institutionen för skogens produkter och marknader

Köpare av skogsfastigheter i Småland år 2000-2001

– En undersökning hur den privata ägarstrukturen
ser ut i Sverige

*Buyer of forest properties in Småland
the year 2000-2001*

– A study of the private forestry holdings Sweden

Johan Jansson

*Examensarbete 20 poäng, D-nivå i ämnet företagsekonomi
Johan Jansson, skogsvetarprogrammet 98/02*

Handledare: Lars Lönnstedt

Förord

Denna uppsats är ett examensarbete på skogvetarprogrammet med huvudämnet företagsekonomi. Arbetet omfattar 20 poäng och leder till en skogsvetarexamen.

Jag vill tacka de personer som har hjälpt mig med detta arbete. Först och främst min handledare professor Lars Lönnstedt, men även Gunnar Rutegård vid Lantmäteriverket som tagit fram underlaget för enkätundersökningen.

Sist men inte minst vill jag rikta ett varmt tack till alla de personer som tog sig tid att delta i undersökningen. Utan Er skulle arbetet inte gått att genomföra. Tack!!

Uppsala januari 2003

Johan Jansson

Abstract

The aim of this thesis is to study the private owner structure in the Swedish forestry. This will be done with both a investigation of forest owners in Småland the year 2000 and 2001 and also a statistic research for the private forest owners in Sweden right now and over the years.

In Sweden more than half of the total forest area is owned by private forest owner, witch is approximately 22 600 000 ha. Private forestry includes the owner categories private person, ordinary partnership and the estate of deceased persons. The main part of the private forestry is to be found in Norrland but also in the rest of Sweden private forestry constitute a large part of the forestry area.

Forest statistics shows that since 1951 the share of private forestry owners is quite the same. In the beginning of the 1970 the share was as low as 46 % of the total forestry area. That is approximately 5 % less than the year 2000. This is according to the fact that state owned forestry areas decreased at expense for stock companies. In 1994 the government sold out their forest to two state companies, Assi Domän AB and Sveaskog. These two companies counts as stock companies and that is why the share of forest owned by stock companies has increased.

The investigation was based on an inquiry. A questionnaire were send to 74 forest owners, 53 (71.6 %) of them answered through telephone interviews.

Most of the people that were a part of the investigated group were men. The investigation has a central point in the reason why the person chose to invest in forest property. The main reason was the forest owners' interest in forest and its nature. Other reasons were hunting and fishing interests and that they thought that the bought of the forest property was a good capital investment. Other things the investigation showed were that the most of the interviewed persons had good financial position and many of them own forest properties before this investment.

Sammanfattning

Syftet med detta arbete har varit att undersöka hur den privata, enskilda ägarstrukturen ser ut inom det svenska skogsbruket. Detta har skett dels genom en grundläggande statistisk redovisning av hur ägarstrukturen utvecklats genom åren och hur den ser ut i dag, dels genom en enkätundersökning som undersöker vilka orsaker som avgör att privatpersoner investerar i skogsfastigheter i Småland.

I Sverige äger privata skogsägare drygt hälften av den totala skogsarealen som är cirka 22 600 000 ha. Med privata skogsägare menas kategorierna enskild person, enkelt bolag och dödsbo. Den största delen av den privatägda skogen finns i Norrland (ca 5 000 000 ha, ungefär 43 %), i Götaland är den privatägda delen av skogen cirka 24 % och i Svealand ungefär 33 %. Detta gör de enskilda privatpersonerna till viktiga kuggar inom svenskt skogsbruk.

Skoglig statistik visar att sedan 1951 är den privata andelen skogsägare ganska oförändrad. I början av 1970 var andelen privata skogsägare så låg som cirka 46 % vilket är ungefär 5 % mindre än år 2000. I stort sett är skillnaden mellan åren 1951 och 2000 att den allmänna andelen skogsägare har minskat på bekostnad av andelen ägd av aktiebolag. Det har sin största förklaring i att 1994 sålde staten ut sina kronoskogar till två då nybildade bolag som heter Assi Domän AB och Sveaskog. Dessa bolag räknas till aktiebolag och därför har andelen aktiebolagsägd skog ökat markant.

Efter att den totala privatägda skogsarealen minskat under flera år, så har den ökat de senaste två decennierna. Mellan åren 1981 och 1988 har storleksklasserna upp till 100 ha minskat, medan de större klasserna ökat. Den senaste undersökningen av skogsarealens fördelning på de olika storleksklasserna visar att den totala privatägda skogsarealen har ökat. Arealen har ökat i klasserna upp till och med 400 ha. Däremot har det skett en kraftig minskning på 95 000 ha (9 %) i storleksklasserna som är större än 400 ha.

Enkätundersökningen har en svarsfrekvens på 71,6 % och motsvarar det uppsatta målet på 70 %. De flesta personer som deltog i undersökningen är män. Enkätundersökningen har en central punkt i anledningen till att privatpersonen har valt att investera i skogsfastigheten. Den främsta anledningen är att den vederbörande är intresserad av skog och skogsmark. Men även andra anledningar som att de är jakt- och/eller fiskeintresserade och att de tyckte att det var en bra investering av kapital var populära anledningar. Vidare så har en övervägande andel av de personer som deltog i undersökningen goda ekonomiska förutsättningar och många äger skog sedan tidigare.

Medelpersonen som investerar i skogsfastigheter i Småland år 2000 och 2001 ser ut så här (grundar sig på de vanligaste svaren från enkätundersökningen):

- Manligt kön.
- Investerar ensam utan partner.
- Han är 50 år gammal.
- Han har ett stort skogsintresse men har även andra anledningar till investeringen i skogsfastigheten som t.ex. jakt- och/eller fiskeintresse och att han anser att investeringen i skog är en bra placering av kapital.
- Skogsarealen han köper är 28,5 ha.

- Han har skogsinnehav sedan tidigare.
- Han har bostad på annan ort och har ej för avsikt att bosätta sig på skogsfastigheten.
- Han har på ett eller annat sätt en stark anknytning till skog.
- Hushållet har en inkomst på 300-500 000 kronor/år och hushållets samlade marknadsvärde av sina tillgångar (exklusive den nyinköpta skogsfastigheten) är över 2 miljoner kronor.

Innehållsförteckning

	<u>sid.</u>
1. Inledning	1
1.1 Syfte	1
1.2 Avgränsningar	1
1.3 Disposition	1
2. Metod	4
2.1 Litteratur	4
2.1.1 Undersökningsansatsen	4
2.1.1.1 Deskriptiv ansats	4
2.1.2 Val av undersökningsansats	5
2.1.3 Val av metod	5
2.1.3.1 Kvantitativa metoder	5
2.1.4 Val av datakällor	5
2.1.4.1 Primärdata	5
2.1.4.2 Sekundärdata	5
2.1.5 Enkätundersökning	6
2.1.6 Utvärdering	6
2.1.7 Felkällor	6
2.1.7.1 Mätfel	6
2.1.7.2 Interferensfel	7
2.1.7.3 Bearbetningsfel	7
2.1.8 Trovärdighet	7
2.1.8.1 Validitet	7
2.1.8.2 Reliabilitet	7
2.2 Praktisk metod	8
2.2.1 Den statistiska delen	8
2.2.2 Den undersökande delen	8
3. Definitioner	10
3.1 Förklaring av allmänna ägare och aktiebolag	10
3.2 Definition av privata, enskilda skogsägare	10
3.3 Register	11
3.3.1 Riksskogstaxeringen	11
3.3.2 Allmänna fastighetstaxeringen	11
3.3.3 Lantbruksregistret	11
3.3.4 Lantbruksräkningen	11
4. Grundläggande statistik om privata skogsägare	13
4.1 Privata skogsägare – areal och antal	13
4.1.1 Fördelningen av den totala skogsarealen mellan olika ägargrupper	13
4.2 Storleksklasser inom det privata ägandet	15
4.3 Olika ägarkategorier; enskild person, enkelt bolag och dödsbon	17
4.3.1 Enskild person	17
4.3.2 Enkelt bolag	18
4.3.3 Dödsbon	18
4.4 Ålders- och könsfördelning	19
4.5 Bosättning	20

5. Resultat av enkätundersökningen	21
5.1 Antal ägare till skogsfastigheterna och ägarens andel	21
5.2 Ålders- och könsfördelning	22
5.3 Varför investera i skog?	23
5.4 Fastighetsareal	25
5.5 Skogsinnehav sedan tidigare	26
5.6 Bosättning	27
5.7 Inkomstförhållanden och förmögenhetsklass	28
6. Diskussion	30
6.1 Analys	30
6.1.1 De viktigaste anledningarna till skogsfastighetsköpet	30
6.1.2 Samband mellan ålder och anledning till investeringen	32
6.2 Enkätundersökningens fel och brister	33
6.3 Slutsats	33
6.3.1 Ägarförhållanden, ålder och kön	33
6.3.2 Areal och anledning	34
6.3.3 Skogsinnehav sedan tidigare, bosättning och ekonomiska förhållanden	34
6.3.4 Så ser medelpersonen ut	34
6.4 Fortsatta studier	35
7. Litteraturförteckning	36
8. Figurförteckning	37
9. Tabellförteckning	38
10. Bilagor	39
Bilaga 1. Frågeformulär	39
Bilaga 2. Följebrev	42
Bilaga 3. Antal skogsägare efter kön, ålder och storleksgrupp år 2000	43
Bilaga 4. Skogsmarkens fördelning i ägarkategorier enligt lantbruksräkningen 1992	45
Bilaga 5. Antal företag fördelat på ägarform och storleksgrupp skogsmark, 2000	46
Bilaga 6. Fördelning av anledningar till fastighetsköp	47
Bilaga 7. Skogsfastigheternas fördelning av skogs-, åker- och övrig areal	48

1. Inledning

I Sverige äger privatpersoner drygt hälften av den totala skogsarealen om 22,6 miljoner ha. Andelen privatägd skogsareal har varit ungefär densamma de senaste 50 åren. Vilka är då de privatpersoner som äger och investerar i skog och vad har de för syften med sitt/sina skogsinnehav? Detta är de frågor som jag tänker granska i denna uppsats.

Bakgrunden till arbetet är att göra en uppdatering av Marianne Erikssons rapport från 1989, "Ägarstrukturens förändring inom privatskogsbruket – i ett historiskt perspektiv". Genom att välja ett område (Småland) som är någorlunda representativt för Sverige har jag också valt att undersöka vilka personer det är som idag investerar i skog. En annan anledning till valet av Småland är att mina föräldrar nyligen har köpt en skogsfastighet i just det landskapet.

Detta introduktionskapitel kommer att innehålla uppsatsens syfte, avgränsningar och disposition

1.1 Syfte

Syftet med denna uppsats är undersöka varför privatpersoner investerar i skogsfastigheter. Detta kommer dels att ske genom en enkätundersökning om vilka orsaker som får privatpersoner att investera i skogsfastigheter i Småland, dels genom att presentera grundläggande statistik för den privata ägarstrukturen i Sverige.

1.2 Avgränsningar

Uppsatsen behandlar enbart Småland år 2000 och 2001 i enkätundersökningen, ingen notis tas till övriga Sverige. Min undersökning omfattar enbart fysiska personers köp på den öppna marknaden, inte så kallade släktförvärv.

1.3 Disposition

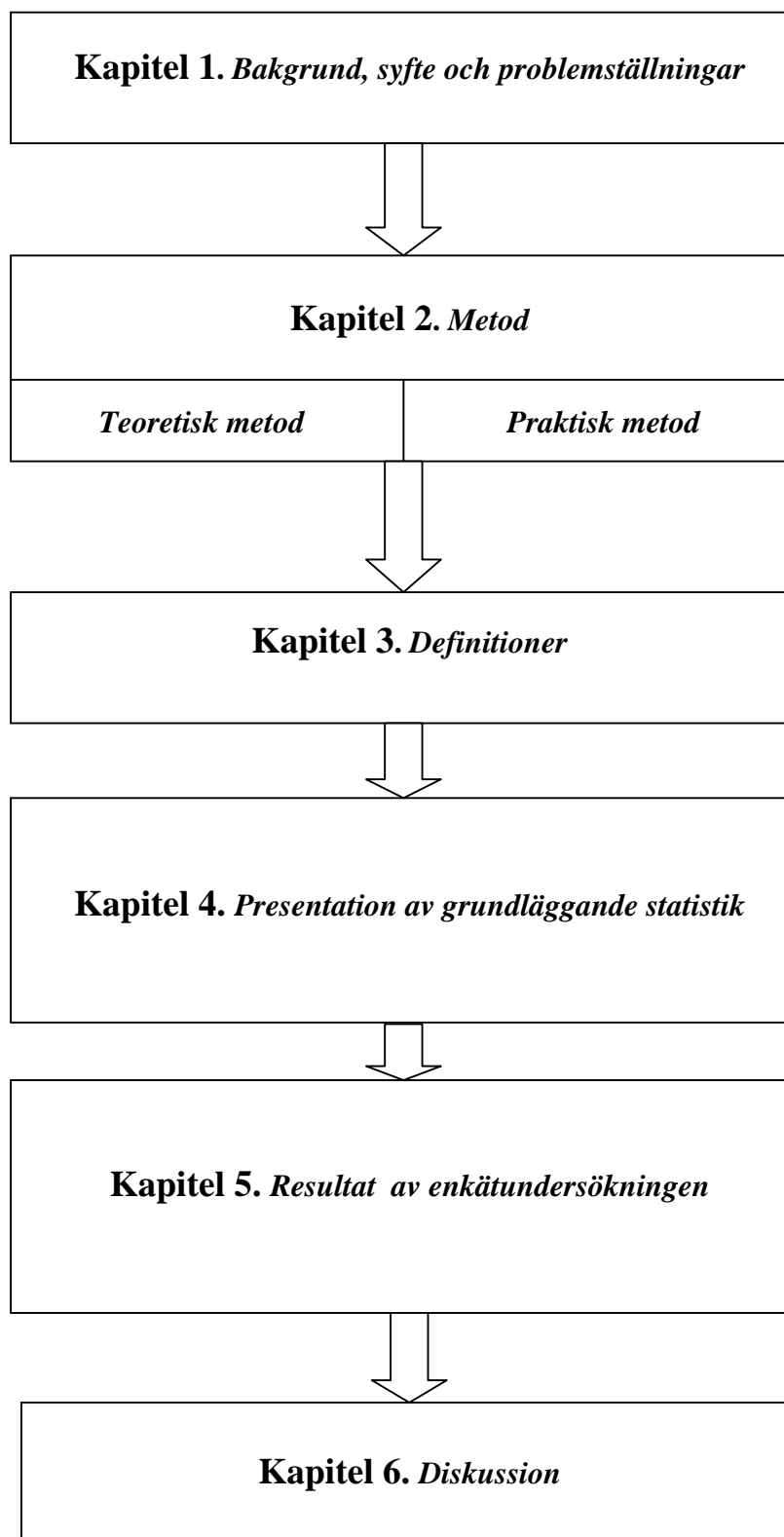
För att förenkla för läsaren, har jag i figur 1.1 gjort en överskådlig framställning av hur arbetet är upplagt.

I det första kapitlet presenteras uppsatsens syfte, avgränsningar och disposition. Det andra kapitlet behandlar uppsatsens metod. Med metod menas hur jag har gått tillväga då jag skrivit uppsatsen. Detta sker först genom en mer teoretisk genomgång av en del litteratur om hur en enkätundersökning ska gå till, vilka fel och brister den kan ha och vilken undersökningsmetod som är bäst lämpad för detta ändamål. Därefter beskrivs den praktiska metoden där jag redogör hur jag steg för steg gick tillväga för att kunna skriva uppsatsen.

Det tredje kapitlet innehåller definitioner av ägarkategorierna, med tyngdpunkten på de privata ägardefinitionerna, och en registerpresentation. Därefter kommer kapitel fyra, fem och sex som besvarar syftet med uppsatsen genom att redovisa tre olika delar

1. grundläggande statistik (kap. 4),
2. presentation av enkätundersökningen (kap. 5) och
3. diskussion och slutsatser av de båda första delarna (kap. 6).

Det fjärde kapitlet behandlar grundläggande statistik om hur den privata ägarstrukturen ser ut idag och hur den har utvecklats genom åren. Detta kapitel ligger till grund för det femte kapitlet som redovisar resultatet av enkätundersökningen. Det sjätte och sista kapitlet redovisar vad jag kommit fram till i arbetet, via diskussion som inkluderar slutsats. Detta kapitel tar även upp de fel och brister som kan ha påverkat resultatet av enkätundersökningen samt förslag till fortsatta studier inom ämnesområdet.

Figur 1.1 *Uppsatsens disposition.*

2. Metod

I det följande kapitlet kommer jag att gå igenom de metoder jag använt mig av i min undersökning. Detta kapitel är uppdelat i två block där det första blocket behandlar litteratur som ligger till grund för enkätundersökningar. I det andra blocket av kapitlet beskrivs hur jag praktiskt har gått tillväga då undersökningen genomförts.

2.1 Litteratur

Metodvalet och datainsamlingen beskriver mitt praktiska tillvägagångssätt¹. För att kunna göra ett systematiskt och planmässigt arbete tas grunden fram i metodläran. Metoden i sig är enbart ett redskap och ger inte några svar på frågorna. Metod är också ett sätt att lösa problem och att komma fram till ny kunskap. Allt som kan bidra till att uppnå målen med studien är en metod¹.

2.1.1 Undersökningsansatsen

Undersökningsansatsen är den grundläggande plan som styr datainsamlingen och analysfasen i olika projekt. Den säger vilken typ av information som ska samlas in, vilka datakällor som ska användas samt vilken datainsamlingsmetod som är mest lämplig för undersökningen. Genom att välja en undersökningsansats gör man det möjligt att göra om samma undersökning vid ett nytt tillfälle och kan då jämföra det nya resultatet med det gamla. Dessutom ger man läsaren en möjlighet att kritiskt granska undersökningen.

2.1.1.1 Val av undersökningsansats

I en forskningsansats skall den använda arbetsmetoden bestämmas innan studien utförs. Undersökningens syfte ska vara styrande för metodvalet. Metoden jag har använt mig av för att inhämta information är i första hand primärdata i form av intervjuer och enkätundersökningar. Den ansats jag anser passar bäst ihop med mitt huvudproblem är en deskriptiv ansats.

Detta beror på att den undersökning jag skall göra är en enkätundersökning, samt att det finns ett klart definierat undersökningsproblem (mitt syfte) och ett klart specificerat undersökningsobjekt, vilket är skogsköpare i Småland år 2000 och 2001.

2.1.1.2 Deskriptiv ansats

För att den deskriptiva undersökningsansatsen skall kunna användas, menar Kinnear och Taylor (1996) att kunskapen om problemområdet är större än vid en explorativ ansats. Utmärkande för den deskriptiva undersökningsansatsen är att det finns ett klart definierat undersökningsproblem, specificerade undersökningsobjekt och att det föreligger ett behov av detaljerad information. Sekaran (2000) menar att de karakteristiska variabler som är av intresse i en situation ska kunna beskrivas². Det kan till exempel röra sig om ett företags behov att beskriva en viss grupp av de anställda efter kön, utbildningsnivå eller ansvarsområde. Enligt Darmer och Freytag (1995) är den deskriptiva undersökningen vanligtvis av en rent empirisk karaktär och den genomförs oftast med hjälp av enkäter och/eller intervjuer, men kräver även data från sekundära källor³. Ofta sker en deskriptiv

¹ Holme & Solvang, 1991

² Sekaren, 2000

³ Darmer och Freytag, 1995

undersökning genom en tvärsnittstudie, det vill säga att undersökningen sker vid ett tillfälle. Målet med den deskriptiva ansatsen är att erbjuda en profil eller att beskriva relevanta aspekter av det intressanta undersökningsobjektet utifrån ett individuellt-, organisations- eller industriorienterat perspektiv. I den deskriptiva ansatsen beskrivs egenskaperna hos flertalet objekt, insamlade fakta och sakförhållanden kartläggs, menar också Kinnear och Taylor⁴(1996).

2.1.3 Val av metod

Min undersökning kommer i första hand att använda sig av den kvantitativa metoden. Eftersom jag valt att undersöka problemet med en enkätundersökning, så anser jag att detta gör undersökningen både formaliserad och strukturerad. Jag känner också att jag i min planering av arbetet och resultaten vill kunna göra de ändringar, i form av urval och avståndstagande, som jag finner lämpliga. Vidare kommer jag att presentera resultatet i form av tabeller och diagram, och även detta gör att den kvantitativa metoden passar bäst.

2.1.3.1 Kvantitativa metoder

Den kvantitativa metoden är mer formaliserad och strukturerad än den kvalitativa metoden och är i stor utsträckning präglad av kontroll från forskarens sida. Utifrån den frågeställning som valts definierar metoden vilka förhållanden som är särskilt intressanta. Den avgör även vilka svar som är tänkbara. Uppläggning och planering kännetecknas av urvalsförmåga och avstånd i förhållande till informationskällan.⁵

I kvantitativa undersökningar uttrycks det insamlade och analyserade materialet i sifferform. Studien görs oftast vid större survey-undersökningar, experiment och tidsserieanalyser.⁶

2.1.4 Val av datakällor

Under arbetet med uppsatsen kommer jag både att använda mig av primär- och sekundärdata. Mitt arbete består av både en undersökande del och en statistiskt säkerställd del. Eftersom tyngdpunkten av arbetet ligger på primärdata, kommer jag här nedan mer ingående beskriva vad detta är.

2.1.4.1 Primärdata

Vid en primärdatastudie används information som är speciellt insamlad för den aktuella undersökningen. Primärdatainsamling är kostsam och används därför i de fall där sekundärdata saknas för den aktuella studien. Fördelen med primärdata är att tillvägagångssättet för datainsamlingen kan anpassas helt efter de frågeställningar som finns. Nackdelen är dock de höga kostnader som primärdatainsamlingar ofta för med sig. Det finns tre olika sätt att inhämta primärdata; via respondent, via experiment och via studier av analogisituationer.⁷

2.1.4.2 Sekundärdata

Sekundärdata är andrahandsuppgifter. Den statistiska delen i detta arbete bygger på sekundärdata hämtat från officiella källor som är statistiskt säkerställda.

2.1.5 Enkätundersökning⁸

⁴ Kinnear & Taylor, 1996

⁵ Holme & Solvang, 1991

⁶ Lekvall & Wahlbin, 1993

⁷ Kinnear & Taylor, 1996

⁸ Dahmström, 2000

En enkätundersökning innebär enligt Dahmström (2000) vanligtvis att ett slumpmässigt urval av personer eller företag får ett frågeformulär att fylla i, vilket sedan ges/skickas tillbaka. Det finns tre typer av enkäter: postenkäter, internetenkäter, eller gruppenkäter. Den formen av undersökning jag har valt att använda mig av är postenkäter. Detta för att jag distribuerade den via post till det aktuella urvalet. Det är även den typ av enkät som är praktiskt genomförbar i min undersökning, då varken grupp eller internetenkät av förklariga skäl är genomförbart. Jag har även planerat att ta denna typ av enkätundersökning ett steg längre, då jag har för avsikt att genomföra telefonintervjuer efter enkätutskicket. Detta för att på så sätt höja svarsfrekvensen och för att få en bättre känsla för svaren.

Postenkät – Denna typ av enkät skickas ut via post till ett urval av enskilda personer. Fördelen med detta sätt är att personerna får svara enskilt i lugn och ro och att de ej blir påverkade av andra personers svar, vilket kan vara fallet i gruppenkäter. Det är också en allmän uppfattning att det blir en hög kvalitet på undersökningen. Det negativa med en sådan enkät är dock att det är mycket tid- och kostnadskrävande att utföra undersökningen, inte minst om man kombinerar denna enkättyp med telefonintervjuer.

2.1.6 Utvärdering

Att vara medveten om problem och brister i de metodval som gjorts är grundläggande för att kunna minimera brister i undersökningen. Dessa problem och brister består av felkällor och av arbetets trovärdighet, validitet och reliabilitet.

2.1.7 Felkällor

En uppdelning av felkällor kan göras i mätfel, interferensfel och bearbetningsfel.⁹

2.1.7.1 Mätfel

Enligt Dahmström (2000) kan mätfel delas in i tre typer av fel; respondent fel, instrument fel och intervjuareffekt. Mätfel är felaktigheter som kan uppkomma under insamlingen av primärdata under intervjuer.¹⁰

Respondentfel - Uppkommer när undersökaren får felaktig data på grund av att respondenten inte kan eller vill ge riktiga svar. Respondentfel kan minskas genom att exempelvis utlova respondenten anonymitet och att inga andra än undersökarna är närvarande vid intervjutillfället.

Instrumentfel - Uppstår när undersökningens mätinstrument är felaktigt, till exempel dåligt formulerade frågor. Frågornas formulering och placering i en eventuell intervjuguide bör vara väl genomtänkt.

Intervjuareffekt - Uppstår när undersökaren, genom det samspel som uppstår mellan intervjuare och respondent, påverkar respondentens svar. Detta kan ge utslag på undersökningens resultat på ett icke önskvärt sätt.

⁹ Lekvall & Wahlbin, 1993

¹⁰ Dahmström, 2000

2.1.7.2 Interferensfel

Interferensfel syftar på svårigheten att göra uttalanden om en variabels bakomliggande målpopulation. Interferensfel kan indelas i ramfel, urvalsfel och bortfallsfel.¹¹

Ramfel - Rör de fel som uppkommer då urvalet antingen är för stort eller för litet i förhållande till målpopulationen

Bortfallsfel - Uppkommer då alla respondenter ej kan nås eller svarar. Enligt Dahmström (2000) finns två olika typer av bortfall, individbortfall och partiellt bortfall. Med individbortfall menas att respondenten inte kan eller vill delta i undersökningen. Vid partiellt bortfall deltar respondenten i undersökningen men besvarar inte samtliga frågor.¹²

Urvalsfel - Uppkommer i de fall urvalet inte är representativt för den aktuella målpopulationen.

2.1.7.3 Bearbetningsfel

Bearbetningsfel innefattar faktorer som hanteringsfel, analysfel och tolkningsfel. Detta är alla faktorer som gör att felaktiga slutsatser kan dras från det insamlade materialet.

Hanteringsfel syftar till de fel som uppkommer i överföringen mellan insamlad data och bearbetad data.

Analysfel innefattar faktorer som beräkningsfel av data samt felaktiga analysmetoder.

Tolkningsfel innebär att felaktiga slutsatser dras från studiens resultat

2.1.8 Trovärdighet

De sanningskriterier som används för att bedöma om den kunskap eller teori som skapats är en bra avbild av verkligheten är validitet och reliabilitet. Problem i validitet och reliabilitet hänger ihop med övergången från teori till empiri. Forskaren vill kunna fastställa om det går att illustrera den empiriska verkligheten utifrån den teoretiska modell som utvecklats. De här två måtten är tillsammans ett mått som visar hur väl forskaren lyckas hantera övergångsproblemen.¹³

2.1.8.1 Validitet

Validiteten har att göra med huruvida forskaren verkligen mäter det som han/hon avser att mäta i undersökningen¹⁴. För att uppnå hög validitet måste den insamlade informationen vara relevant för det problem som ska undersökas. Konstruktionen av frågeformuläret är mycket viktigt för validiteten av data, då den strukturerade intervjun är det instrument som lägger grunden för de empiriska iakttagelserna.¹⁵

2.1.8.2 Reliabilitet

Reliabiliteten beskriver mätmetodens och sekundärdatans tillförlitlighet och stabilitet. Ett bevis på att en undersökning har god reliabilitet är att om undersökningen upprepas på samma

¹¹ Lekvall & Wahlbin, 1993

¹² Ibid.

¹³ Johansson Lindfors, 1993

¹⁴ Lekvall & Wahlbin, 1993

¹⁵ Johansson Lindfors, 1993

fenomen, så ska undersökaren ändå komma fram till samma slutsats. Det gäller att undersökningen kan motstå slumpens inflytande.¹⁶

2.2 Praktisk metod

Som jag nämnt ovan så består detta arbete av två delar, en grundläggande statistisk del och en undersökande del. För att klargöra hur jag rent praktiskt har gått tillväga när jag skrivit detta arbete har jag tagit med en praktisk metoddel, där läsaren lättare ser hur jag har gått tillväga.

2.2.1 Den statistiska delen

Den statistiska delen består av en sammanställning av fakta hämtade från officiella register. Dels är det en sammanställning av hur ägarstrukturen inom skogsbruket har utvecklats de senaste årtiondena, dels en redovisning av hur ägarstrukturen ser ut idag. Den statistik som jag har tagit med har jag valt ut, då det är omöjligt och icke relevant att ta med all tillgänglig statistik. Den statistik som jag har valt att ta med är grundläggande dels för att läsaren skall få en insikt hur ägarstrukturen ser ut i privatskogsbruket i Sverige, dels för att den ska utgöra en grund till den undersökande delen.

2.2.2 Den undersökande delen

Denna del är utförd med kvantitativa intervjuer med hjälp av enkäter och telefon. Anledningen till att jag valde kvantitativa intervjuer var att det passade bäst när svaren ska registreras statistiskt i tabeller och diagram. Det är lättare att jämföra olika svar med varandra och därefter skönja ett resultat av undersökningen. Undersökningen är gjord med både utskickade enkäter och därefter telefonintervjuer med de aktuella deltagarna av undersökningen. Jag skickade först ut enkäterna för att deltagarna skulle kunna ha möjlighet att ta del av frågorna innan jag ringde upp dem. Att jag sedan ringde upp dem, var för få en större svarsfrekvens och mer tillförlitliga svar om jag personligen ringde upp och intervjuade dem. Enkäten som skickades ut bestod av 13 frågor och återfinns i bilaga 1.

Arbetet började med att min handledare tog kontakt med Lantmäteriverket och bad om ett utdrag av alla privatpersoner som hade köpt skogsmark i Småland under åren 2000-2001. Vi (min handledare och jag) valde åren 2000-2001 för att jag ville ha aktuella siffror och enbart 2001 gav ett för litet urval. Personer som erhållit skogsmark genom släktförvärv togs ej med i undersökningen för att jag ville undersöka privatpersoner som investerat i skogsmark av annan anledning än personer som erhållit skogsmark för att släktgården ska bibehållas. En del frågor i enkäten gav inget större utslag och dessa har jag valt att inte redovisa i uppsatsen. De svar jag har fått in från dessa frågor har alltså ingen effekt på uppsatsens slutresultat.

Av utdraget ur Lantmäteriverkets register kunde 74 privatpersoner som passade in på ovan givna beskrivning, plockas ut. Detta var samtliga köpare av skogsfastigheter som var inom ramen för min avgränsning. I detta utdrag fanns redan en del information om skogsfastigheterna och även adress till köparen av fastigheten. Med hjälp av köparnas adresser var det inga problem att ta reda på telefonnumren till de aktuella fastighetsägarna. De flesta som jag sedan ringde upp var väldigt intresserade och hjälpsamma. I och med att jag tidigare hade skickat ut enkäten så gick intervjuerna både snabbt och smidigt. De enda problem som jag stötte på var att en del telefonnummer inte var tillgängliga och några som inte ville delta i undersökningen. Målet var att svarsprocenten skulle vara 70 % för att undersökningen skulle ge en tillräckligt rättvisande bild. Detta mål uppnåddes genom att

¹⁶ Lekvall & Wahlbin, 1993

svarsfrekvensen blev 71.6 %. Det motsvarar att jag fick in 53 svar av de 74 jag hade som urvalsunderlag. De svar som kommer att redovisas här är alltså de 53 svaren från enkäterna.

4.2 Enkätundersökningens fel och brister

Jag har tidigare i detta kapitel gått igenom vilka felkällor som kan påverka resultatet av enkätundersökningen men vilka felkällor har denna undersökning?

De mätfel som kan ha påverkat min undersökning är främst instrumentfel. Frågornas formulering och placering kan ha varit felaktiga, men det bär svårt att avgöra om så är fallet eller om det påverkar undersökningens resultat.

Däremot så innehåller undersökningen interferensfel. Ramfel och urvalsfel är ej aktuella då hela målpopulationen är undersökt. Eftersom svarsprocenten inte är 100 % så kan de som ej deltagit i undersökningen ha påverkat resultatet, vilket är ett bortfallsfel. Ungefär 30 % har av olika anledningar ej deltagit i undersökningen. Dessa anledningar har främst varit att de ej varit nåbara, men en del har också valt att avstå från att kommentera sin investering. Jag tror ej att dessa individer skulle ha påverkat resultatet av enkätundersökningen i någon större utsträckning men det finns naturligtvis möjlighet att de i någon enskild fråga skulle ha påverkat resultatet till något delvis annat. Frågor rörande hushållets ekonomi har en del personer valt att ej svara på.

Givetvis finns det risk för att jag här bearbetat den insamlade datan felaktigt. Hanteringen, analyseringen och tolkningen av datan kan ha vissa avvikelser. Undersökningens trovärdighet anser jag vara bra, då den enligt min mening speglar verklighetens förhållande på ett bra sätt.

3. Definitioner

För att läsaren lättare ska kunna tillägna sig uppsatsen tar jag i detta kapitel upp förklaringar och definitioner kring de olika ägarkategorierna av skogsmark och även en registerpresentation, från vilka jag hämtat statistik.

3.1 Förklaring av allmänna ägare och aktiebolag

Svensk skogsmark grupperas i statligt ägda skogar, övriga allmänna skogar, skogar som ägs av aktiebolag och privata skogar. Skogar tillhörande staten och övriga allmänna ägare slås ibland samman till gruppen allmänna skogar. Eftersom dagens statistik oftast har dessa grupper sammanslagna så är all statistik rörande dessa grupper sammanslagna i detta arbete. Huvuddelen av de skogar som tidigare benämndes kronoskogar ingår fr.o.m. april 1994 i Assidomän AB eller Statens fastighetsverk. Till Assidomän AB fördes skogsmark som var lämplig för ekonomisk virkesproduktion (ca 3,3 milj. ha). Till Statens fastighetsverk fördes övrig del av kronoskogarna. Under 1999 köpte staten närmare 900 000 ha skogsmark av Assidomän AB och bildade Sveaskog AB, vilka idag förvaltar all statlig mark. Sveaskog äger idag 4,6 miljoner ha skogsmark, vilket är 16 % av den totala skogsarealen. Skogar tillhörande Sveaskog räknas till ägargruppen aktiebolag.

3.2 Definition av privata, enskilda skogsägare

Eftersom detta arbete inriktar sig på privata, enskilda skogsägare så är en definition av den privata ägarkategorien nödvändig. Med privata skogsägare menas fastigheter och skogsareal som ägs av ägarkategorierna enskild person, enkelt bolag och dödsbo¹⁷.

- Med enskild person avses:
Det man i dagligt tal menar en person, i juridiska termer en fysisk person.
- Med enkelt bolag avses:
När två eller flera personer gemensamt äger eller driver t ex ett jord- eller skogsbruk. (Observera att detta ej är handelsbolag, som är en juridisk person, enligt Handels-BL 1:4)
- Med dödsbo avses:
När en person dör uppstår ett dödsbo efter den avlidne personen. Dödsboets uppgift är att förvalta den avlidnes egendomar och tillgångar. Dödsbo ses som en juridisk person och består av en eller flera enskilda personer.

Med företag menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Med jordbruksföretag avses företag med mer än 2,0 hektar åkermark inkl. arrenderad mark samt vissa företag med högst 2,0 hektar åkermark som har stor djurbesättning eller trädgårdsodling av viss omfattning. Med skogsbruksföretag avses företag som har högst 2,0 hektar åkermark men minst 0,1 hektar skogsmark. I företaget skall ingå fastighet eller fastighetsdel som är taxerad som lantbruksenhet¹⁸.

¹⁷ Malmström & Agell, 2001

¹⁸ Skogsstatistisk årsbok, 2002

3.3 Register

Statistik beträffande olika ägargruppers innehav av skogsmark insamlas genom riksskogstaxeringen, fastighetstaxeringen och lantbruksregistret. Material från fastighetstaxeringen och lantbruksregistret sambearbetas med jämna mellanrum i något som kallas lantbruksräkningen. Mindre avvikelser förekommer mellan de ägargruppsdefinitioner som tillämpas vid de olika statistikinsamlingarna¹⁹.

3.3.1 Riksskogstaxeringen

Riksskogstaxeringen är en stickprovsinventering av landets skogstillgångar som varje år täcker hela Sveriges landareal. Den utförs av Institutionen för skoglig resurshushållning och geomatik vid Skogsvetenskapliga fakulteten, Sveriges Lantbruksuniversitet i Umeå. Taxeringen modifieras löpande och omfattar i dag, förutom rent skogliga variabler, även ett ökat antal miljörelaterade variabler. Riksskogstaxeringen ska ge underlag för planering och kontroll av naturresursen skog på riksnivå och regional nivå samt ge underlag för den skogliga forskningen. De centrala arbetsuppgifterna är att samla in data om tillstånd och förändringar i skog och markanvändning samt att bearbeta och redovisa dessa²⁰.

3.3.2 Allmän fastighetstaxering

Ungefär vart sjätte år genomförs en allmän fastighetstaxering för lantbruk. Syftet med taxeringen är att ge underlag för beskattning. Taxeringen bygger huvudsakligen på den deklaration som markägaren fyller i och lämnar till skattemyndigheten. Den senaste taxeringen genomfördes 1998 (AFT98) och den dessförinnan 1992 (AFT92). Ägargrupperingen skiljer sig från den riksskogstaxeringen använder. Ägartillhörighet bestäms med ledning av person-/organisationsnummer och har följande indelning: Fysisk person, Staten, Kommun, Landsting, Kyrkan, Dödsbo, Svenskt aktiebolag, Ekonomisk förening, Stiftelser (ej familje-), Övrig juridisk person, Juridisk form ej utredd dödsbo. I den allmänna fastighetstaxeringen ingår också fastighet- och ägarregistret som tillhandahålls av Lantmäteriverket²¹.

3.3.3 Lantbruksregistret

Lantbruksregistret (lantbrukets företagsregister) innehåller uppgifter om företagen inom jordbruk och skogsbruk. Jordbruksföretag (med eller utan skog) aktualiseras och kompletteras årligen genom uppgiftsinsamling i postenkät. Skogsbruksföretag har aktualiserats endast i samband med lantbruksräkning. Registret används för statistiska och administrativa ändamål samt dessutom som urvalsram för ett flertal undersökningar inom lantbruksstatistiken. Statistiska centralbyrån (SCB) genomför varje år statistiska bearbetningar av lantbruksregistret²².

3.3.4 Lantbruksräkningen

Lantbruksräkningen innebär att den årliga lantbruksregistreringen kompletteras med skogsbruksföretag. Med jämna mellanrum sambearbetas den allmänna fastighetstaxeringen och lantbruksregistret till lantbruksräkningen. Efter omorganisationen av lantbruksstatistiken har lantbruksräkningar genomförts åren 1971, 1976, 1981, 1988 och 1992. SCB genomför och redovisar lantbruksräkningen. Lantbruksräkningen år 1992 baserades dels på uppgifter som insamlats till lantbruksregistret 1992, dels på uppgifter i registret från den allmänna fastighetstaxeringen för lantbruksenheter 1992. Ingen lantbruksräkning har genomförts efter

¹⁹ Skogsstatistisk årsbok, 2002

²⁰ Ibid.

²¹ Ibid.

²² Ibid.

1992 på grund av strukturella förändringar i statistikansvar, EU-direktiv med mera. Lantbruksräkningarna utgör ett viktigt underlag för att belysa strukturförhållandena inom lantbruket och främst inom skogsbruket. Statistiken ger utförliga data om bl.a. storleksstrukturen och ägareförhållandena för den skogsmark som inte ingår i den årliga redovisningen. Dessutom genomförs särskilda undersökningar och bearbetningar med syfte att belysa enskilda aktuella ämnesområden²³.

²³ Skogsstatistisk årsbok, 2002

4. Grundläggande statistik om privata skogsägare

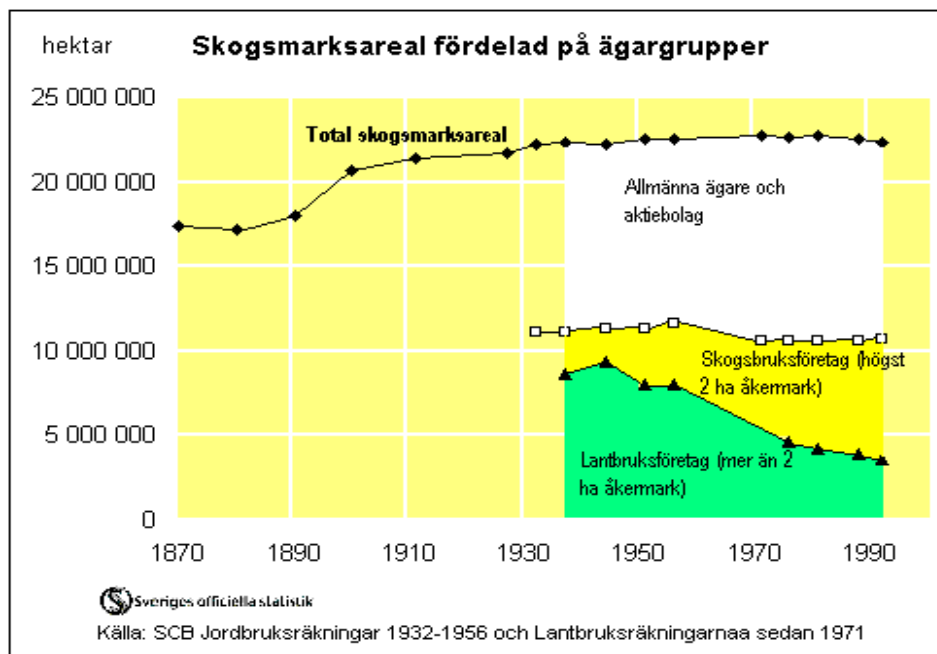
Det här kapitlet kommer att innehålla grundläggande statistik om privata skogsägare och skall ses som en introduktion till nästa kapitel som behandlar resultatet av enkätundersökningen. Genom att ta upp den mest grundläggande statistiken om hur den privata ägarstrukturen ser ut i början av 2000-talet och har förändrats genom åren, så hoppas jag att läsaren kan få en översikt av hur den privata ägarstrukturen inom skogsnäringen ser ut och även hur den är uppdelad mellan olika ägargrupper. Genom att ge läsaren denna information har han/hon en större behållning av den undersökande delen, presentationen av enkätundersökningen.

4.1 Privata skogsägare – areal och antal

I Sverige äger privata, enskilda skogsägare drygt hälften av den totala skogsarealen som är cirka 22 600 000 ha. Den största delen av den privatägda skogen finns i Norrland (ca 5 000 000 ha, ungefär 43 %), i Götaland är den privatägda delen av skogen cirka 24 % och i Svealand ungefär 33 %.

4.1.1 Fördelningen av den totala skogsarealen mellan olika ägargrupper

Den geografiska indelningen av landets totala skogsareal på grupperna privata skogsägare och aktiebolag, visar på stor variation. Andelen aktiebolagsägd skogsmark är klart störst i Norrland. Där är hela 72 % av skogen bolagsägd. Ju längre söderut i landet man kommer desto mindre andel av skogen ägs av aktiebolag. Andelen privatägd skog är mer jämnt fördelad, men även här är den största andelen i Norrland. Figur 4.1, som ses här under, visar hur skogsmarken har varit fördelad på olika ägargrupper från 1870 till 1990.

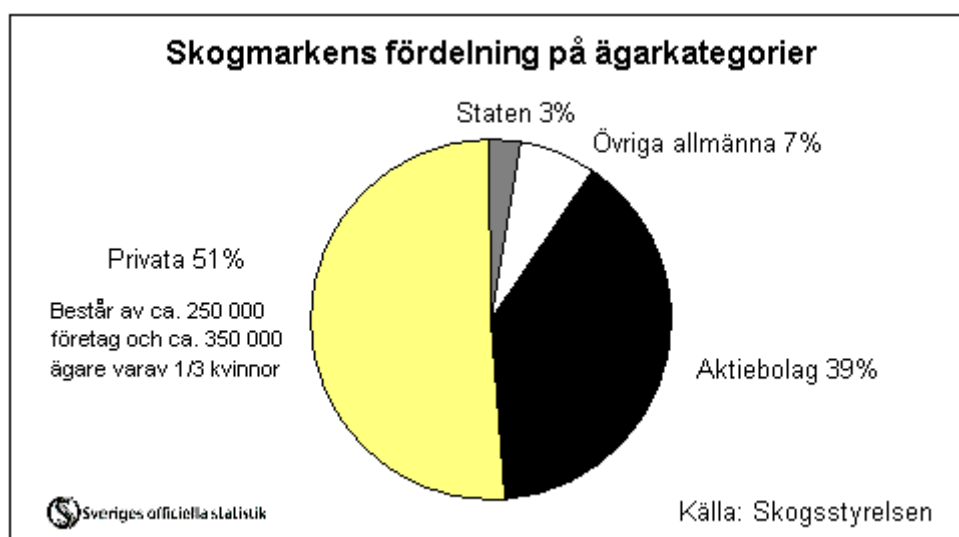
Figur 4.1 Skogsmarksareal fördelad på ägargrupper. Åren 1870-1990.

Sedan 1951 är den privata andelen skogsägare ganska oförändrad. I början av 1970 var andelen privata skogsägare så låg som cirka 46 % vilket är ungefär 5 % mindre än år 2000. I stort sett är skillnaden mellan åren 1951 och 2000, att den allmänna andelen skogsägare har minskat på bekostnad av andelen ägd av aktiebolag. Det har sin största förklaring i att 1994 sålde staten ut sina kronoskogar till två då nybildade bolag som heter Assi Domän AB och Sveaskog som förklarades i föregående kapitel. Dessa bolag räknas till aktiebolag och därför har andelen aktiebolagsägd skog ökat så markant. I tabell 4.1 redovisas detta. I figur 4.2 visas samma fördelning med hjälp av ett cirkeldiagram.

Tabell 4.1 Total skogsmarksareal uppdelad på olika ägarkategorier. 1000 ha. Hela riket. År 1951-2000.

År	1951	1956	1971	1976	1978-1987	1996-2000
Ägarkategori	1000 ha / %	1000 ha / %	1000 ha / %	1000 ha / %	1000 ha / %	1000 ha / %
Privata	11 318 / 50.3	11 333 / 50.4	10 587 / 46.6	10 557 / 46.7	11 614 / 49.4	11 541 / 51.0
Aktiebolag	5 580 / 24,8	ingen uppgift	5 934 / 26.1	6 020 / 26.6	5 645 / 24.0	8 830 / 39.0
Allmänna	5 588 / 24.9	11 172 / 49.6	6 192 / 27.3	6 021 / 26,7	6 270 / 26.6	2 248 / 10.0
Totalt	22 468 / 100.0	22 505 / 100.0	22 713 / 100.0	22 598 / 100.0	22 529 / 100.0	22 619 / 100.0

Källa: Lantbruksräkningarna och Riksskogstaxeringen

Figur 4.2 Skogsmarkens fördelning på ägarkategorier. Hela landet, 1998.

4.2 Storleksklasser inom det privata ägandet

Den största delen av den privatägda skogsarealen finns genomgående i klassen 50,1- 100,0 hektar de senaste femtio åren. Därefter följer storleksklasserna 100,1-200,0 och 25,1-50,0 hektar. Detta förhållande har varit ganska stabilt under de senaste femtio åren, men under de senaste två decennierna har storleksklassen 200,1-400,0 hektar ökat. Det är lite svårt att avgöra exakt hur fördelningen av storleksklasserna är i dagsläget, i och med att storleksklasserna har ändrats de senaste åren. År 1998 var klassen 100-399 hektar klart störst och lika klar tvåa var klassen 50-99 hektar. Vad man kan utläsa är att de medelstora skogsfastigheterna har ökat de senaste åren. Med medelstora skogsfastigheter menas främst fastigheter med en storleksareal i intervallet 50-399 hektar. Detta visas i tabell 4.2.

Tabell 4.2 Procentuell fördelning av skogsarealen i förhållande till storleksklass. Hela riket. År 1951-1998.

STORLEKSKLASS (ha)								
År	0,1- 5,0	5,1- 25,0	25,1- 50,0	50,1- 100,0	100,1- 200,0	200,1- 400,0	400-	Totalt
1951	16,2		41,0		30,6		12,2	100,0
1956	16,2		18,9	22,1	18,7	11,9	12,2	100,0
1964	1,2	13,3	17,7	21,7	18,4	11,2	16,5	100,0
1971	1,2	12,7	17,9	23,5	21,2	13,0	10,5	100,0
1976	1,1	12,0	17,2	23,2	21,5	13,6	11,4	100,0
1981	1,4	12,2	16,9	23,1	22,1	14,0	10,3	100,0
1988	1,3	11,4	16,0	22,8	22,8	14,9	10,8	100,0
STORLEKSKLASS								
	1-9	10-19	20-49	50-99	100-399	400-999	1000-	Totalt
1998	3,3	6,0	19,1	23,8	38,1	7,0	2,7	100,0

Källa: Lantbruksräkningarna. Stat medd. J 1964:31. SCB Bo SM 9901.

Tabell 4.3 redovisar skogsmarksarealens fördelning i förhållande till storleksklass. Det är också här svårt att jämföra den senaste tidens utveckling, eftersom indelningen i storleksklasserna har förändrats. Åren 1951-1981 har de största procentuella förändringarna skett i den minsta och den största storleksklassen. De har minskat ungefär 20 % vardera.

Trots att den totala privatägda skogsarealen har minskat under dessa år, har storleksklasserna 100,1-200,0 och 200,1-400,0 ökat med ungefär 340 000 ha (knappt 10%) under den 30-åriga perioden.

Efter att den totala privatägda skogsarealen minskat under flera år, så har den ökat de senaste två decennierna. Mellan åren 1981 och 1988 har storleksklasserna upp till 100 ha minskat, medan de större klasserna ökat. Den senaste undersökningen av skogsarealens fördelning på de olika storleksklasserna visar att den totala privatägda skogsarealen har ökat. Arealen har ökat i klasserna upp till och med 400 ha. Däremot har det skett en kraftig minskning på 95 000 ha (9%) i storleksklasserna som är större än 400 ha.

Tabell 4.3 Skogsmarksarealens fördelning i förhållande till storleksklass. Åren 1951-1998. 1000 ha. Hela riket.

STORLEKSKLASS (ha)								
År	0,1- 5,0	5,1- 25,0	25,1- 50,0	50,1- 100,0	100,1- 200,0	200,1- 400,0	400-	Totalt
1951	1 834		4 640		3 463		1 381	11 318
1956	1 833		2 138	2 498	2 120	1 344	1 384	11 318
1964	147	1 563	2 081	2 547	2 156	1 316	1 938	11 478
1971	123	1 347	1 901	2 488	2 240	1 381	1 107	10 587
1976	112	1 280	1 817	2 452	2 267	1 434	1 203	10 557
1981	144	1 283	1 786	2 441	2 329	1 477	1 091	10 550
1988	139	1 241	1 701	2 424	2 430	1 581	1 145	10 633
STORLEKSKLASS								
	1-9	10-19	20-49	50-99	100-399	400-999	1000-	Totalt
1998	358	660	2086	2603	4168	758	292	10 925

Förändring åren 1988-1998

Storleksklass 1-50: + 23 000 ha (0,7 %)
 50-400: + 336 000 ha (5,0 %)
 400-: - 95 000 ha (9,0 %)

Källa: Lantbruksräkningarna. Stat medd. J 1964:31. SCB Bo SM 9901.

4.3 Olika ägarkategorier; enskild person, enkelt bolag och dödsbo

Som framgått tidigare så ägs drygt hälften av Sveriges totala skogsareal av privata skogsägare. Privata skogsägare delades fram till och med 1992 in i enskild person, enkelt bolag och dödsbo. Efter 1992 så har enskilda personer och enkelt bolag slagits samman till kategorin fysiska personer. Detta gäller lantbruksräkningarna, så jag tar även med fastighetstaxeringsregistret där indelning alltid har varit fysisk person och dödsbo sedan starten 1970. Detta gör att det blir lite lättare att se hur utvecklingen har varit.

4.3.1 Enskild person

Den senaste uppdateringen i kategorin enskild person är, som framgått ovan, 1992. Den klart största andelen av den privatägda skogsarealen var då kategorin enskild person. 1992 ägdes cirka 58 % av denna ägarkategori. Om man jämför med 1976 års taxering, då enskilda personers innehav uppgick till 71 %, så har denna ägarkategori innehav minskat med 13 %.

Även i absoluta tal har enskilda personers innehav av skogsmark minskat. Mellan åren 1961 och 1992 så har enskilda personers innehav sjunkit med 2 383 000 ha. I tabell 4.4 ser man utvecklingen av enskilda personers innehav, dels genom lantbruksräkningarna och dels genom fastighetstaxeringsregistret. Det senare registret har slagit samman enskilda personer och enkelt bolag till kategorin fysiska personer. Det man kan utläsa från fastighetstaxeringsregistret är att andelen som ägs av kategorin fysiska personer, alltså all privatägd skog minus andelen ägd av dödsbon, har ökat kraftigt från 1970 till 1998. Från 90 % till knappt 99 %.

Tabell 4.4 Areal skogsmark ägd av enskild person samt andel av total privatägd skogsareal. Hela riket, 1961-1992. Areal i 1000 ha och hela procent. Lantbruksräkningen behandlar enskild person medan Fastighetstaxeringsregistret behandlar fysisk person.

Lantbruksräkningen			Fastighetstaxeringsregistret		
År	Areal	Andel	År	Areal	Andel
1961*	8 583	90%			
1976*	9 637	91%	1970	9 861	90%
1976	7 459	71%	1975	9 687	91%
1981	6 759	64%	1981	9 803	92%
1988	6 358	60%			
1992	6 200	58%	1998	10 767	99%

* Skogsstyrelsens inventering omfattade endast brukningsenheter med mer än 5,0 ha skogsmark samt i 14 län endast brukningsenheter med minst 10,0 ha. År 1971 ingick även kategorin enkelt bolag i kategorin enskild person.

Källa: Lantbruksräkningen, Skogsstyrelsens inventering år 1961
Fastighetstaxeringsregistret, SCB

Om man jämför uppgifterna från de båda registren i tabell 4.4, så är det ganska svårt att dra några slutsatser eftersom det är andra årtal i fastighetstaxeringen och också två hopslagna kategorier (läs ovan). Men vid summering av kategorierna enskild person och enkelt bolag så överstämmer denna summa väl med siffrorna i taxeringsregistret. Noteras ska även att 1976

års resultat i lantbruksräkningen även det är en hopslagning av enkelt bolag och enskild person.

4.3.2 Enkelt bolag

Samägandet inom privatskogsbruket har blivit allt vanligare. Sedan 1976 har andelen samägd skogsareal nästan fördubblats fram till 1992. Hela 38 % av den privatägda skogsarealen ägs av kategorin enkelt bolag d v s två eller flera personer gemensamt. Det är en ökning sedan 1976 med nästan 1 900 000 ha. I tabell 4.5 redovisas areal skogsmark ägd av kategorin enkelt bolag samt procentuell andel av total privatägd skogsareal.

Tabell 4.5 *Areal skogsmarkägd av enkelt bolag samt andel av total privatägd skogsareal. Hela riket, år 1976-1992, areal i 1000 ha.*

Lantbruksräkningarna		
År	Areal	Andel
1976	2 187	21%
1981	2 908	28%
1988	3 726	35%
1992	4 072	38%

Källa: Lantbruksräkningarna 1976-92.

4.3.3 Dödsbon

Den skogsareal som ägs av kategorin dödsbon är av ganska liten procentuell betydelse, men består av betydande arealer. År 1992 ägdes enligt lantbruksräkningen 472 000 ha av dödsbon, det är ungefär 4 % av den totala privatägda skogsarealen. Andelen dödsboägd skog har stadigt minskat sedan mätningarna började. Enligt den allmänna fastighetstaxeringen så har den dödsboägda andelen skog minskat, mellan åren 1970-1998, med cirka 8 procentenheter. Det är nästan 900 000 ha skogsmark.

I tabell 4.6 redovisas areal skogsmark ägd av dödsbon, samt andelen dödsboägd skogsmark av den totala privatägda skogsarealen. En jämförelse har gjorts mellan uppgifter från lantbruksräkningarna och fastighetstaxeringsregistret. Det bör observeras att i fastighetstaxeringsregistret för det fall där en jordbruksfastighet är samägd och ett dödsbo ingår i samägandekretsen, kan taxeringsenheten i statistiken ha hänförts till endera av ägarkategorierna fysisk person eller dödsbo. Detta beroende på vilken av dessa ägarkategorier som med avseende på andelsinnehavets storlek har bedömts utgöra den huvudsakliga ägarkategorin. Uppgifterna från fastighetstaxeringen ger därför inte en helt exakt bild av dödsboägd skogsareal. Men uppgifterna från de båda registren överensstämmer ändå bra med varandra.

Tabell 4.6 Areal skogsmark ägd av dödsbon samt andel av total privatägd skogsareal. Hela riket, år 1961-1992 och 1970-1998, areal i 1000 ha.

Lantbruksräkningarna			Fastighetstaxeringsregistret		
År	Areal	Andel	År	Areal	Andel
1961*	942	9%			
1971	950	9%	1970	1 049	10%
1976	910	9%	1975	985	9%
1981	883	8%	1981	842	8%
1988	549	5%			
1992	472	4%	1998	158	1%

* Skogsstyrelsens inventering omfattade endast brukningsenheter med mer än 5,0 ha skogsmark samt i 14 län endast brukningsenheter med minst 10,0 ha.

Källa: Lantbruksräkningarna
Skogsstyrelsens inventering år 1961
Fastighetstaxeringsregistret

4.4 Ålders- och könsfördelning

Jordbrukare och skogsägare har traditionellt anses vara yrkeskårer med hög medelålder. Tabell 4.7 visar att det i viss mån stämmer. Den åldersgrupp som äger mest skog i Sverige är 50- 64 år. Därefter kommer åldersgruppen 30-49 år och sen 64-75 år. Av samtliga skogsägare består åldersgruppen under 30 år av tre procent av totala antalet fysiska ägare av skogsmark i Sverige. Det kan jämföras med personer från och med 75 år som består av ungefär tolv procent av antal fysiska ägare i Sverige. I bilaga 3 visas antal skogsägare, fysiska personer, efter kön, ålder och storleksgrupp skogsmark i Sverige år 2000. Observera att det gäller enbart fysiska personer och att dödsbon ej är medräknade. Det är även en liten grupp skogsägare där åldern är okänd av olika anledningar, men den gruppen torde inte påverka resultatet i det stora.

Fördelningen mellan kvinnor och män är att av alla fysiska skogsägare så ägs 62 % av skogsmarken av män och 38 % av kvinnorna. Fördelningen mellan kvinnor och män är ganska lika i alla storleksklasser (ha skogsmark), även om desto större skogsfastigheterna blir desto större andel manliga ägare. Skillnaden är störst när fastigheterna är större än 200 ha, då är fördelningen 65 % män jämfört med 35 % kvinnor. Den minsta skillnaden mellan män och kvinnor hittas i storleksgruppen 1-5 ha där männen äger 59 % och kvinnorna 41 % av skogsfastigheterna.

Enligt bilaga 3 så har skogsfastigheter med 6-20 ha störst antal skogsägare och därefter kommer skogsfastigheter med 21-50 ha. Desto större fastigheterna blir desto mindre antal ägare till fastigheterna finns det. Även här ser man att skogsägare över pensionsåldern utgör en stor del av det totala antalet ägare. Hela 20-32 % av alla skogsägare är pensionärer om man ser till alla storleksklasserna.

4.5 Bosättning

En skogsägare kan antingen vara bosatt inom samma kommun som sin skogsfastighet eller så kan skogsägaren vara bosatt utan för kommunen. Det betecknas i det senare fallet som att skogsfastigheten är utboägd. Om skogsfastigheten ägs av flera personer så måste minst hälften av dessa bo utanför den aktuella kommunen för att skogsfastigheten ska betecknas vara utboägd.

Lantbruksräkningen har gjort skillnad på skogsbruksföretag (har mindre än 2,0 ha åkermark) och lantbruksföretag (har mer än 2,0 ha åkermark). Det spelar sen ingen roll hur mycket skog de respektive företagen innehar. Alltså kan även lantbruksföretag inneha stora skogsarealer. Av den anledningen är det bäst att i bilaga 4 koncentrera sig på kolumnen med ”samtliga företag” då det avser all skogsareal oberoende företagstyp, men man ska även ha i åtanke att det är lite skillnad på lantbruks- och rena skogsföretag.

Det intressanta med bilaga 4 är att den gör skillnad på det privata ägandet. En privatägd skogsfastighet kan ha olika många ägare, men den kan också vara utboägd eller ej utboägd, vilket förklaras ovan. Av tabellen kan det utläsas att det är mycket vanligare att skogsarealen är ägd av en person än att den är ägd av flera personer. Ungefär 60 % av all privatägd skogsareal, om man bortser från den areal som är dödsboägd, är ägd av ensamma privatpersoner. Den resterande delen, 40 %, är således skogsareal som ägs av flera personer gemensamt. Hur det förhåller sig mellan storleksgrupperna och fördelningen mellan ej privatägd skogsareal är i detta sammanhang oväsentligt, då detta har gått igenom tidigare i uppsatsen. Dock kan man se att detta resultat ungefär stämmer med den senaste lantbruksräkningen från 1992, då andelen ägd av enskild person var 58 % och andelen ägd av enkelt bolag var 38 % av det totala privata ägandet.

Skillnaden är större vad boende beträffar. Ungefär 76 % av all privatägd skogsareal, bortsett från den dödsboägda arealen, ägs av privatpersoner som bor inom samma kommun som skogsfastigheten/skogsfastigheterna. Endast cirka 24 % bor i en annan kommun eller har majoriteten bosatt i annan kommun om skogsarealen är flerägd. I bilaga 4 kan skogsarealens fördelning ses enligt lantbruksräkningen. Tyvärr så är detta den senaste i sitt slag då sammanställningarna av detta snitt på senare år enbart inriktar sig på fördelningen av antalet skogsägare och ej skogsarealens fördelning, vilket jag anser vara mest relevant för denna uppsats. I bilaga 5 kan en sådan fördelning ses från 2002.

5. Resultat av enkätundersökningen

I detta kapitel kommer resultatet av enkätundersökningen att redovisas. De flesta frågor är redovisade i den följd som de stod i enkäten och en del frågor är inte redovisade överhuvudtaget. Personliga kommentarer förekommer i redovisningen, men de flesta egna slutsatser tas upp i ett senare kapitel.

5.1 Antal ägare till skogsfastigheterna och ägarens andel

De första två frågorna i enkäten handlade om hur många ägare det är till fastigheten och hur stor andel den intervjuade personen innehar. Tilläggas bör att om det var flera ägare till skogsfastigheten så intervjuade jag enbart en av ägarna. Av de tillfrågade så ägde 62 % den nyligen inköpta fastigheten ensam. De som står som två ägare för fastigheten utgörs av 34 % av de tillfrågade. Att antalet skogsfastigheter som ägs av två ägare är så pass högt kan förklaras av att nästan alla av dessa är gifta eller sambor med varandra. Mindre än fyra procent av de tillfrågade, ägdes av fler än två personer och då bestod ägarskaran av tre personer. I dessa fall är alla tre släkt med varandra. Inte i något fall så ägdes skogsfastigheterna av fler än tre personer tillsammans.

Ingen av de tillfrågade fastighetsägarna har en ojämn fördelning av ägarförhållandena. Med en jämn ägarfördelning menar jag att om det är en ägare till fastigheten så äger han/hon 100 % av fastigheten, är det två ägare till fastigheten så äger båda ägarna 50 % var och är det tre ägare så äger alla parter 1/3 var. I tabell 5.1 redovisas hur ägarstrukturen ser ut hos de tillfrågade.

Tabell 5.1 Antal ägare till skogsfastigheter köpta år 2000 och 2001 i Småland och procentandel av totala mängden tillfrågade.

Antal ägare till fastigheten	Antal	Andel (%)
1	33	62,3
2	18	34,0
3	2	3,7
Totalt	53	100,0

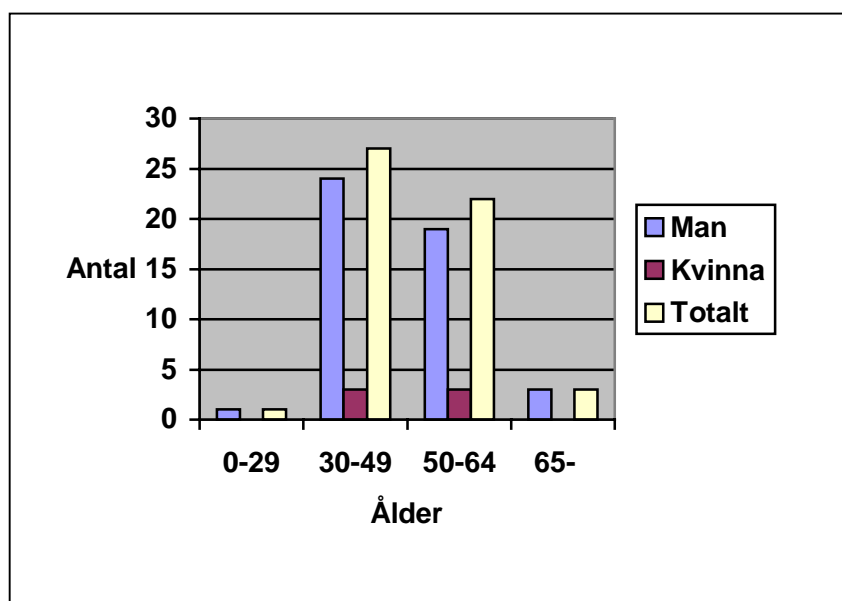
Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

Genom att jämföra med bilaga 4, så kan man se att uppgifterna om förhållandet mellan enägda och flerägda skogsfastigheter stämmer ganska bra (om man bortser från om fastigheten är utboägd eller inte). Där ägs ungefär 40 % av skogsfastigheterna av mer än en ägare.

5.2 Ålders- och könsfördelning

För att göra det enkelt att se hur ålders- och könsfördelningen är bland de undersökta skogsägarna så illustreras detta med ett diagram (figur 5.1). Som framgår av diagrammet nedan är det få kvinnor som har intervjuats. Detta beror dels på att det är färre kvinnor än män som investerar i skogsfastigheter dels på att många av de kvinnor som äger skogsfastigheterna, äger fastigheterna tillsammans med sina män. Det ska tas i beaktande att de personer som jag intervjuat oftast har varit män och att det är de som har svarat på enkätfrågorna, även fast fastigheterna ägs tillsammans med deras kvinnliga partners.

Ungefär hälften av de tillfrågade är i åldersgruppen 30-49 år, medan drygt 40 % är i åldersgruppen 50-64 år. Bara tre stycken är i pensionsåldern och enbart en är yngre än 30 år. En tänkbar orsak till att åldersfördelningen ser ut på det här sättet, är att det oftast är när man kommit upp över 30 år som man börjar bli lite kapitalstarkare och kan investera på lång sikt. Det är få som är 65 år eller äldre som investerar i skogsfastigheter. En orsak kan vara att personer som är pensionärer och är intresserad av skog redan äger skog sedan tidigare.

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

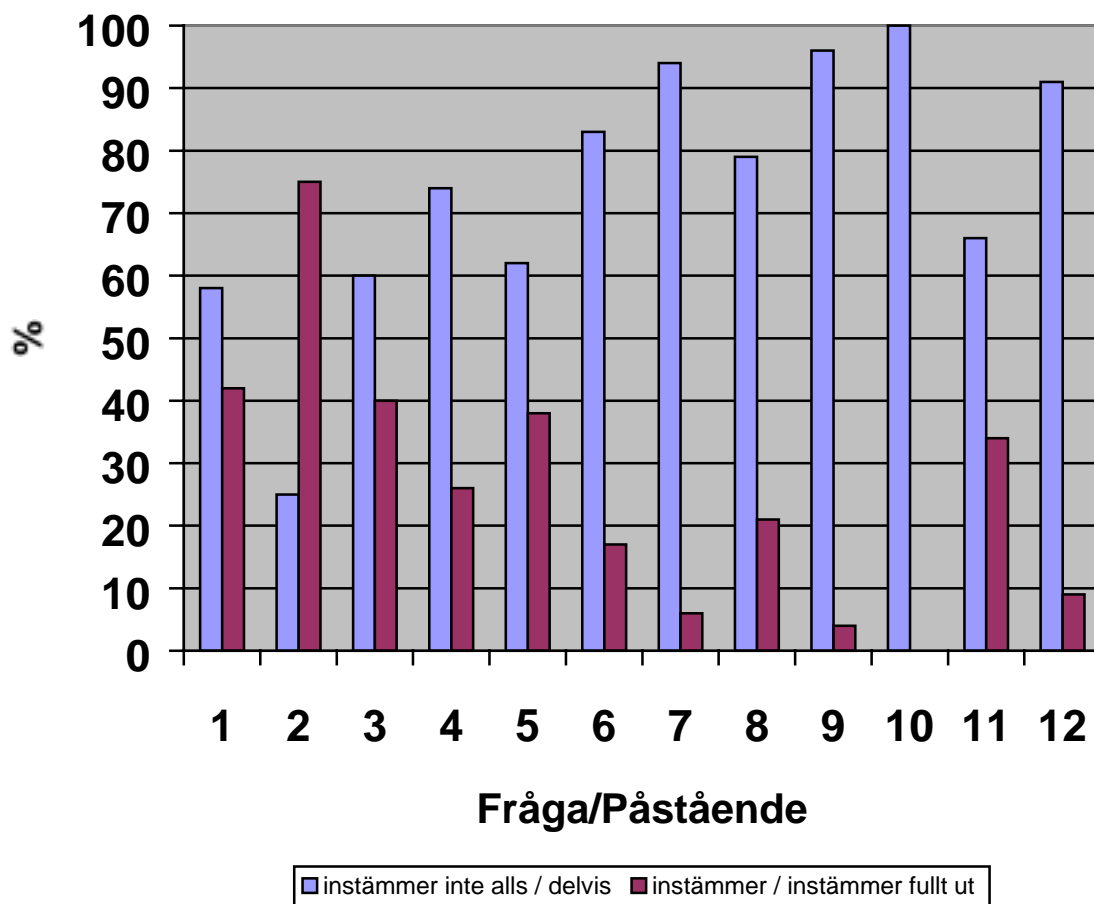
Figur 5.1 Köns- och åldersfördelningen hos de tillfrågade skogsägarna

5.3 Varför investera i skog?

För att ta reda på anledningen till att de skogsägare jag kontaktat valde att investera i skog, innehöll intervjuenkäten en ganska omfattande fråga i ämnet. Den var så konstruerad att flera olika påståenden radades upp och de tillfrågade fick svara om de instämde fullt ut i påståendet, instämde, instämde delvis eller inte alls instämde i påståendet. Från början när jag intervjuade skogsköparna så hade jag tio olika påståenden som de skulle svara på, men efter hand märkte jag att många angav att de köpt den aktuella fastigheten för att det var en angränsande fastighet och som tillsammans med den gamla fastigheten bildade ett större sammanhängande område. Därför lade jag till frågan som ett eget påstående och jag la även till en fråga där de fick uttala sig om det var av någon annan anledning de köpte fastigheten. Till sist blev det tolv frågor/påståenden. Enkäten kan ses i bilaga 1.

Här nedan är frågan sammanfattad i ett diagram där varje fråga/påstående har ett eget nummer. Vad varje nummer står för, vilken fråga som är vilken, kan ses under figur 5.2. Y-axeln visar hur stor andel svar varje alternativ erhöll. För att diagrammet ska kunna förstås till fullo exemplifierar jag. Påstående nummer 1 (Köpte fastigheten för att det var en bra investering av kapital) har fyra olika staplar i olika nyanser. Till exempel, stapeln längst till vänster i diagrammet anger att det var 58 % av de tillfrågade fastighetsköparna som inte alls instämde eller bara instämde delvis i att de köpte fastigheten för att de tyckte det var en bra investering av kapital. För att figuren ska vara lättare att förstå har jag angett staplarna i procent samt grupperat instämmer inte alls och instämmer delvis i en grupp. Samma sak har jag gjort med instämmer och instämmer fullt ut. Figuren kan ses i bilaga 6 i icke förenklad version.

Av alla påståenden är påståendet att de köpt fastigheten för att de har ett stort intresse av skog, den anledning som är den som de flesta angivit som det starkaste skälet till att de köpte skogsfastigheten. Det var även många som köpte sin skogsfastighet för att det var en angränsande fastighet som skulle binda ihop deras innehav till ett större sammanhängande område. Andra starka anledningar att de valde att köpa en skogsfastighet var att de ansåg att det var en bra investering av kapital, att de hade ett stort jakt och/eller fiskeintresse (dvs. om det var fiskevattning i anslutning till fastigheten) eller att de tyckte det var säkrare att investera i skog än att investera i andra affärsområden. Eftersom denna fråga besvarar uppsatsens syfte mer än de andra frågorna kommer en mer djupgående analys av denna fråga tas upp i diskussionskapitlet. I figur 5.2 redovisas utfallet av hur anledningarna till att de tillfrågade köpte sina aktuella skogsfastigheter.

1. Fastigheten köptes för att det var en bra investering av kapital.
2. Fastigheten köptes för Ni har ett stort intresse av skog.
3. Fastigheten köptes för att Ni har ett stort jakt och/eller fiskeintresse.
4. Fastigheten köptes för att Ni ska kunna ge Era eventuella barn något att ärva.
5. Fastigheten köptes för att Ni ansåg det vara säkrare att investera i skog än t.ex. aktier.
6. Fastigheten köptes för att Ni ansåg det vara lönsamt att investera i skogsfastigheter med tanke på de förmånliga skatteavdragen.
7. Fastigheten köptes för att kunna försörja Er och Er eventuella familj.
8. Fastigheten köptes för att kunna ge kompletterande intäkter till Era vanliga intäkter.
9. Fastigheten köptes för att den som investering ska stiga i värde och sen säljas till ett högre pris.
10. Fastigheten köptes för att sen säljas inom en kort period.
11. Fastigheten köptes för att det var en angränsande fastighet till en annan fastighet som Ni äger och som tillsammans med denna bildar ett större sammanhängande område.
12. Fastigheten köptes av en annan anledning än de ovanstående.

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

Figur 5.2 *Fördelning av anledningar till att fastighetsköpare köper skogsfastigheter i Småland, åren 200-2001.*

5.4 Fastighetsareal

Hur stor areal som varje skogsägare köpte har stor betydelse, eftersom arealen åtminstone delvis speglar hur stor investeringen är. Det jag tittat mest efter är hur mycket skogsareal de har köpt, men jag har även frågat hur mycket åkermark och övrig areal de har köpt. Med övrig areal menas till exempel betesmark, ledningsgator och vatten. Åkermarken kan vara utarrenderad, men det var så få som gjort detta, så det gav inget utslag och tas därför ej upp i arbetet. Detsamma gäller om de själva arrenderar åkermark.

Det är en ganska stor spridning på hur mycket areal de intervjuade har köpt. En del har bara köpt små arealer skogsareal (ibland växer det inte ens skog på marken) och en del har köpt betydligt större skogsområden. Medelarealen ligger på 36,2 ha/fastighet hos de 53 intervjuade skogköparna. Då är skogsareal, åkermark och övrig areal inräknat. Bilag 7 visar hur de 53 skogköparnas areal är fördelad på skogsareal, åkerareal och övrig areal

Eftersom det är skogsarealen som jag är mest intresserad av så har jag gjort en egen tabell över hur fördelningen i storleksklasser ser ut. Det är lättare att se hur fördelningen av skogsarealen ser ut om den delas in i olika klasser. Jag har använt mig av samma uppdelning som den senaste upplagan av "Skogsstatistisk årsbok" har. Medelarealen för skogsarealen hos de intervjuade skogköparna ligger på 28,5 ha/fastighet. Det kan jämföras med ovanstående 36,2 ha/fastighet för den totala arealen. Det är alltså en ganska betydande del åkermark och övrig areal som ingår i de köpta skogsfastigheterna.

Den största storleksklassen, sett till antal ha, är klassen 50-99 ha. Den har en tredjedel av den totala skogsarealen hos köpta fastigheter. Därefter har de andra storleksklasserna ungefär en femtedel var av den totala skogsarealen, bortsett från den minsta storleksklassen som har ungefär 3 %. Om man ser till hur många fastigheter som ryms inom samma storleksklass så är det en helt annan fördelning. De två minsta storleksklasserna har i detta fall den största procentandelen och ju större storleksklasserna sen blir desto mindre antal fastigheter ryms inom dem. Detta visar att det är många ganska små fastigheter som köptes i Småland åren 2000 och 2001.

Tabell 5.2 Fördelning i storleksklasser av skogsarealen i fastigheter köpta i Småland, år 2000 och 2001.

Skogsareals- innehav i storleksklasser (ha)	Skogsareal (ha)	Andel %	Antal i varje storleksklass	Andel %
0-9	46	3	13	24
10-19	303	20	20	38
20-49	348	23	11	21
50-99	494	33	7	13
100-	321	21	2	4
Totalt	1512	100	53	100

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

5.5 Skogsinnehav sedan tidigare

En stor andel av de undersökta fastighetsköparna har ägt skog sedan tidigare och en liten mindre andel har haft skogsinnehav inom släkten. Med släkten menas tidigare generationer till och med mor- och farföräldrar. På frågan om fastighetsköparen äger andra skogsfastigheter sedan tidigare svarade 75 % ja. Detta tyder på att de flesta är vana vid skogsbruk och att det troligtvis inte var en tillfällighet att de valde att investera i just skog. På frågan om de haft tidigare skoginnehav inom släkten så svarade 72 % ja. Det styrker det tidigare påståendet om skogsinvesteringen.

De som svarade ja på frågan om de äger andra skogsfastigheter sedan tidigare fick uppge från vilket år de ägt skogsfastigheter och också hur stor skogsareal den/de fastigheten/fastigheterna har. Variationen på hur länge fastighetsköparna hade haft skogsinnehav var stor men jämt fördelad mellan årtiondena. Ungefär 1/3 har ägt skog sedan 1970-talet och så vidare. Bara en fastighetsägare har ägt skog före 1970. På frågan hur stor skogsareal de ägt sedan tidigare så är variationen ännu större, allt från innehav på 5 ha till 2000 ha. För att göra det lättare för läsaren har jag använt samma tabellformat som fördelningen av skogsareal av de aktuella fastigheterna. Detta kan ses här nedan i tabell 5.3.

Tabell 5.3 *Fördelning i storleksklasser av skogsarealen i fastigheter som ägts sedan tidigare.*

Skogsareals- innehav i storleksklasser (ha)	Skogsareal (ha)	Andel %	Antal i varje storleksklass	Andel %
0-9	5	0	1	3
10-19	0	0	0	0
20-49	330	4	10	25
50-99	291	3	4	10
100-499	4084	43	20	50
500-	4650	50	5	12
Totalt	9360	100	40	100

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

5.6 Bosättning

För att kunna avgöra om personen som köpte skogsfastigheten bor på fastigheten eller om fastigheten är utboägd, så frågade jag skogsköparna om detta. De kunde antingen säga om de bodde på fastigheten permanent, om de bodde från och till på fastigheten eller om de hade bostad på annan ort och ej hade för avsikt att bo på fastigheten. Om de hade den permanenta bostaden på annan ort så frågade jag också hur långt det var mellan bostaden och skogsfastigheten. Syftet med frågan var att se huruvida skogsfastigheten var en ren investering eller om de köpte en skogsfastighet därför att den låg nära den permanenta bostaden.

Tabell 5.4 Boende på fastigheten eller bostad på annan ort.

Alternativ	Antal	procent %
Boende på fastigheten	13	24,5
Bor på fastigheten från och till	4	7,6
Permanent bostad på annan ort och har ej för avsikt att bo på fastigheten	36	67,9
Summa	53	100.0

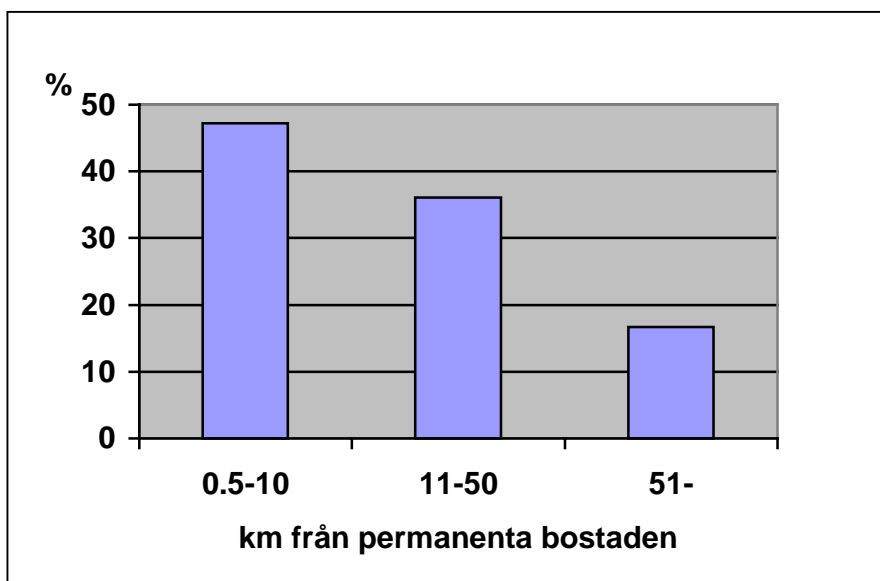
Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

Av de 53 tillfrågade så bodde 13 på den aktuella skogsfastigheten eller i anslutning till denna. En betydligt mindre andel, 4 skogsköpare, bodde på fastigheten från och till. De hade sin permanenta bostad på annan ort, men använde den aktuella skogsfastigheten som ett sommartillhåll. Det förutsatte naturligtvis att dessa fastigheter innehöll bostadshus av något slag. Den övervägande delen av de tillfrågade, 36 stycken, bodde på annan ort. De flesta av dessa bodde inom en ganska liten radie från den aktuella fastigheten, medan några bodde i Stockholmsområdet (ungefär 45 mil från det aktuella området).

Medelavståndet mellan bostaden och den aktuella skogsfastigheten var drygt 60 km. I figur 5.4 kan man se en indelning i avståndsgrupper mellan bostaden och den aktuella fastigheten. Av diagrammet kan man utläsa att nära 50 % av fastighetsköparna hade den permanenta bostaden inom en radie av 10 km eller mindre. En stor del av fastighetsköparna (ca 36 %) hade mellan 11 och 50 km till den aktuella fastigheten från den permanenta bostaden. En överraskande liten del bodde längre än 50 km från den köpta fastigheten. Att jag tycker det är överraskande beror på att en del av de tillfrågade skogsköparna klagade på att det kom investerare från större städer eller från utlandet och köpte skogsfastigheter, för att först kalavverka skogen och sen sälja marken. Några sådana tendenser har jag dock ej kunnat skönja av den information jag har tagit del av.

Om man gör en jämförelse med antal utboägda fastigheter i statistikdelen så är, enligt fastighetstaxeringsregistret 1998, ungefär hälften av alla privatägda skogsfastigheter utboägda. Med utboägda menas att ägaren bor i en annan kommun än den kommun som

skogsfastigheten ligger i. Detta stämmer väl överens med mina uppgifter även om detta till stor del är beroende på hur stor den aktuella kommunen är.

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

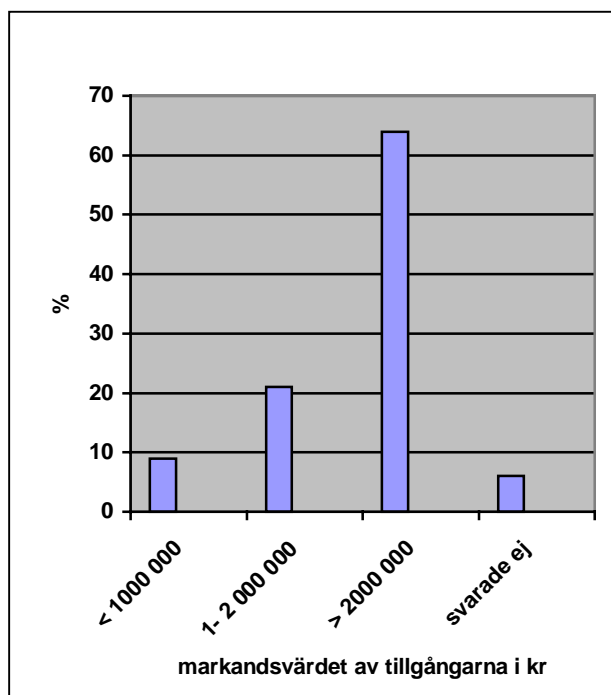
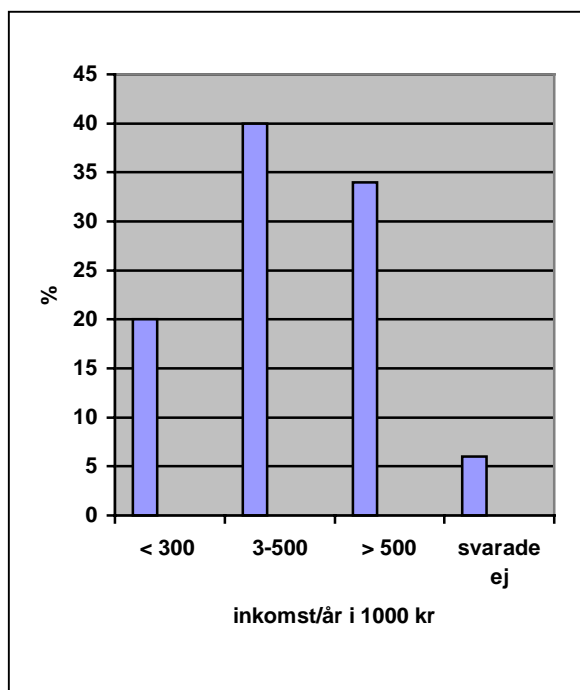
Figur 5.4 Procentuell fördelning av avstånd mellan permanent bostad och den aktuella fastigheten indelade i avståndgrupper.

5.7 Inkomstförhållanden och förmögenhetsklass

Inkomstförhållande och hur stor förmögenhet skogsfastighetsköpare innehar är viktigt för att kunna kartlägga hur stor ekonomisk risk de tar när de investerar i skogsfastigheten. Har de små ekonomiska tillgångar och liten inkomst så tar de en större risk än om de har stora ekonomiska tillgångar och stora inkomster i hushållet. Frågorna som de aktuella skogsfastighetsköparna fick besvara var vilken ungefärlig inkomst deras hushåll har per år, samt ungefär hur stort det samlade marknadsvärdet är av deras hushållstillgångar exklusive den nyligen inköpta fastigheten.

I figur 5.5 och 5.6 framgår fördelningen av svaren på ovanstående frågor. Det var sammanlagt 3 av de tillfrågade som inte ville svara på frågor rörande inkomst och ekonomiska förhållanden, men i det stora hela ger ett så litet svarsbortfall inte något större utslag. Inkomstförhållandena hos de tillfrågade fastighetsköparna var ganska varierande då den största andelen av hushållen tjänade mer än 300 000/år, men en betydande del hade inkomster som var under 300 000. Detta förklaras naturligtvis av att vissa arbeten ger mer inkomster än andra, men även av hur många inkomsttagare som bor eller räknas till hushållet.

Det som bäst går att utläsa ur de två diagrammen är att en så stor andel av de tillfrågade hade ett samlat marknadsvärde på mer än 2 miljoner (exklusive den aktuella skogsfastigheten). Hela 64 % uppgav att hushållet hade ett samlat marknadsvärde på sina totala tillgångar på mer än 2 miljoner. Att det var en så stor andel som hade stora tillgångar före köpet av den aktuella skogsfastigheten kan ha många olika förklaringar. En kan vara den höga medelåldern hos de tillfrågade. Det är högst troligt att ju äldre en person blir desto större ekonomiska tillgångar har han/hon erhållit.

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

Figur 5.5 och 5.6 *Fördelningen av hushållens inkomster per år (till vänster) samt fördelningen av det samlade marknadsvärdet av hushållens tillgångar.*

6. Diskussion

Jag har valt att sammanställa mina analyser och slutsatser i ett och samma kapitel, för att göra arbetet mer lättläst och förståeligt för läsaren. I diskussionen kommer att belysa en del intressanta samband som kan utläsas ur resultatet av enkätundersökningen. Den kommer även att innehålla ett stycke där jag tar upp huruvida skogsköpare som ej svarat på enkäten inverkar på slutresultatet. Därefter kommenterar jag mitt uppfyllande av syftet med uppsatsen.

6.1 Analys

Det jag hittills har tagit upp med utgångspunkt från enkäten, är mest en redovisning av hur fördelningen är av svaren jag fått in. En anledning till att jag gjorde enkätundersökningen var dock att jag skulle kunna belysa en del viktiga samband mellan frågorna och det kommer jag att ta upp i det här kapitlet. Här kommer jag även att lägga in personliga förklaringar och påståenden.

Efter en genomgång av svaren från enkätundersökningen kan man se att en del frågor gav intressantare svar än andra. Antal ägare till skogsfastigheten och hur stor andel den intervjuade personen äger av den köpta skogsfastigheten gav inte några samband med andra frågor, som var värda att följa upp vidare. Eftersom det var en så övervägande del av män i undersökningen var inte heller det någonting att försöka finna några intressanta samband utifrån. Även de andra enkätsvaren ger vaga samband som inte är värda att följa upp vidare. Det som gav mest utslag var sambandet mellan köparens ålder och anledningarna till att de investerade i en skogsfastighet som jag kommer att redovisa här nedan. Jag kommer enbart att ta med de samband jag tycker är av intresse och som bidrar till uppfyllandet av uppsatsens syfte.

6.1.1 De viktigaste anledningarna till skogsfastighetsköpet

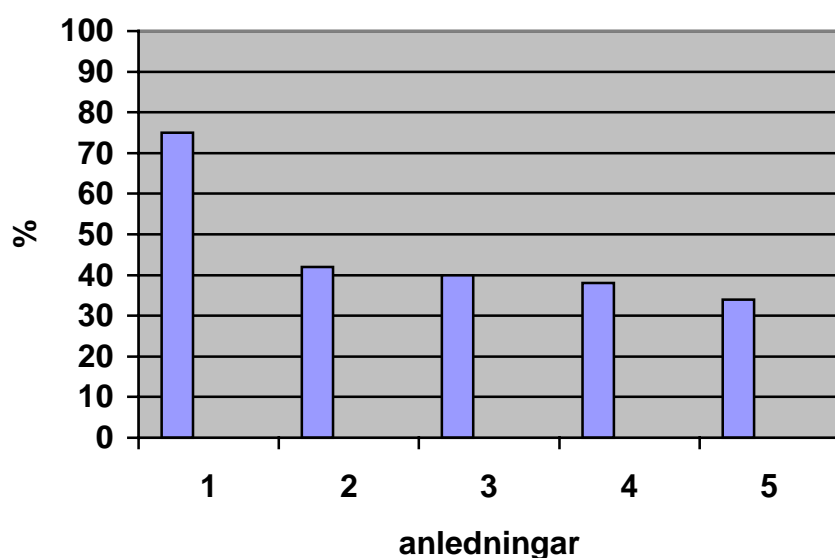
Fråga 5 i enkäten behandlade frågan varför de tillfrågade köpte skogsfastigheten. De fem viktigaste anledningarna till att de tillfrågade köpte skogsfastigheten var att det var en bra investering av kapital, att den tillfrågade har ett stort intresse av skog, ett stort jakt- och/eller fiskeintresse, att de ansåg att det var en "säker" investering och att fastigheten var ett kompletteringsköp till en angränsande fastighet. I figur 6.1 så kan fördelningen mellan anledningarna till fastighetsköpet studeras. Jag utgick från att om påståendet stämde in på den tillfrågade så angav han/hon att de "instämmer" eller "instämmer fullt ut" som svar.

Att fastigheten köptes för att det var en bra investering av kapital var det 42 % av de tillfrågade som instämde eller instämde fullt ut i. Många hade alltså som motiv till investeringen att det var en bra ekonomisk placering av kapital. Det hänger ihop med att 38 % ansåg att det var säkrare att investera i skog än t.ex. i aktier. Man får vara försiktig att dra några långtgående slutsatser av just den frågan, då det är lätt att i efterhand säga att det är säkert att investera i annat än aktier efter IT-kraschen.

Av de 53 tillfrågade så angav hela 75 % fastighetsköpare att de investerat i skog på grund av sitt stora intresse av skogen. Att det skulle vara den viktigaste anledningen till investeringen för de flesta var ingen större överraskningen. Jag såg tidigt, när jag kontaktade fastighetsköparna, att de flesta var väldigt intresserade av att prata om skogen och en del av dem ville till och med ha råd i skogsskötsel då de hörde att jag studerar till jägmästare. Med detta menar jag att de flesta tillfrågade har ett genuint skogsintresse och köpte därför egen

skog att bruka. Många har kombinerat detta alternativ med andra som den viktigaste anledningen till att de investerade i en skogsfastighet. Att många köpte fastigheten på grund av deras stora jakt och/eller fiskeintresse hör mycket ihop med skogsintresset. Av de tillfrågade svarade 40 % att de köpte skogsfastigheten för att de har ett stort jakt- och/eller fiskeintresse. Det är främst jakten som har spelat störst roll för dessa individer. Att det är fler jakt- än fiskeintresserade beror främst på att det ej är så stor del av fastigheterna som har fiskevatten inom fastighetsgränserna samt att det är enklare att fiska utan eget fiskevatten än det är att jaga utan egen jaktmark.

Det som jag blev mest överraskad över var att så pass många fastighetsköpare, 34 %, angav att anledningen var att det var en angränsande fastighet till en fastighet de redan ägde, som gjorde att de valde att investera i skogsfastigheten. Detta alternativ fanns ej med i enkäten, utan detta angav de tillfrågade som ”annat alternativ”. Om jag ej gjort en telefonintervju men fastighetsköparna, finns det stor risk att flera av de tillfrågade ej hade angett detta som den avgörande anledningen till fastighetsköpet. De flesta som har angett denna anledning som den avgörande bodde själva på en angränsande fastighet och ville ej ha en granne så tätt inpå den egna tomten.

1. Fastigheten köptes för Ni har ett stort intresse av skog.
2. Fastigheten köptes för att det var en bra investering av kapital.
3. Fastigheten köptes för att Ni har ett stort jakt och/eller fiskeintresse.
4. Fastigheten köptes för att Ni ansåg det vara säkrare att investera i skog än t.ex. aktier.
5. Fastigheten köptes för att det var en angränsande fastighet till en annan fastighet som Ni äger och som tillsammans med denna bildar ett större sammanhängande område.

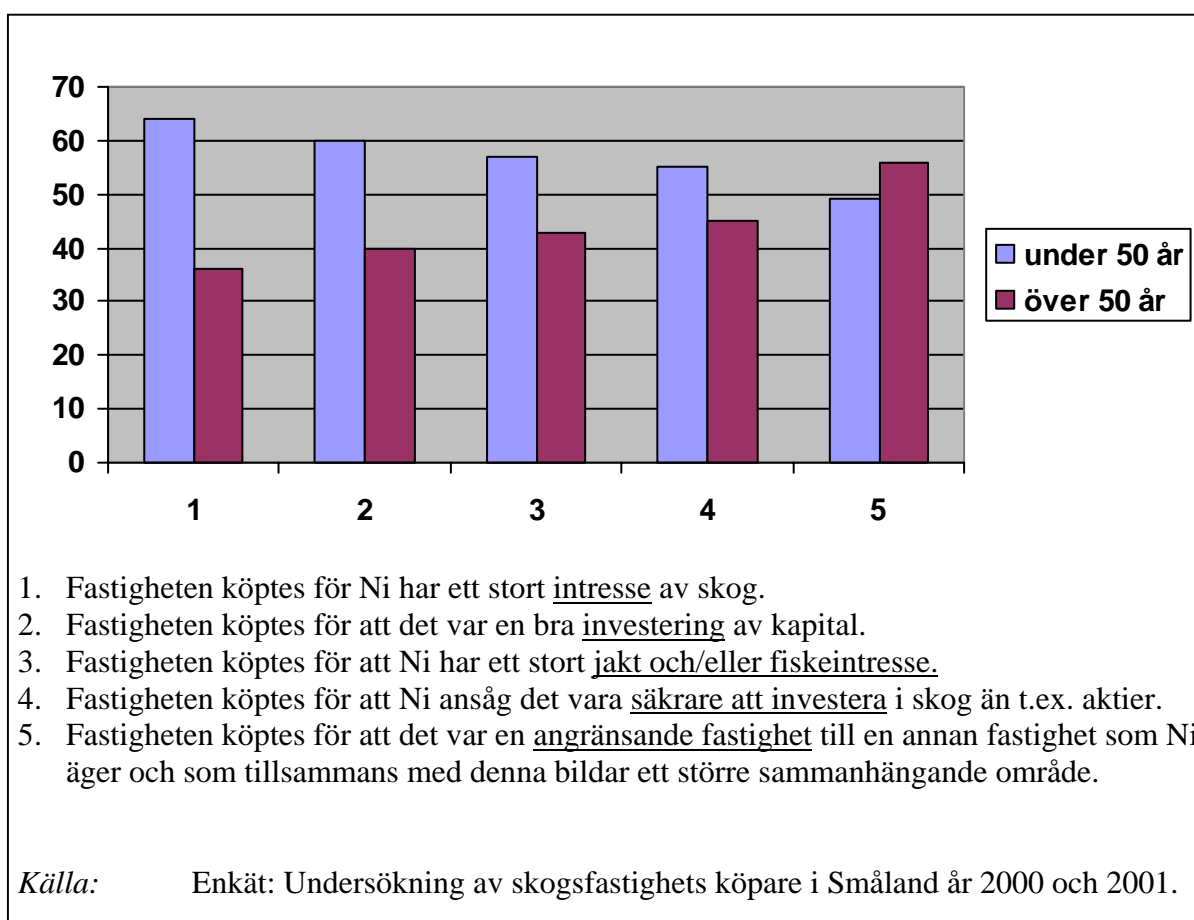
Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

Figur 6.1 *Fördelningen mellan de främsta anledningarna till att de tillfrågade fastighetsköparna investerade i skogsmark.*

6.1.2 Samband mellan ålder och anledning till investeringen

Alla de som svarade att de investerade i skogsfastigheten för att det var en bra investering av kapital har även svarat att intresset för skogen spelade en avgörande roll. Detta samband är ej någon tillfällighet då jag tror att de som tycker att det är en bra ekonomisk investering samtidigt har ett så pass stort intresse i skogen att de tar steget att investera i en skogsfastighet. Sambandet mellan dessa två anledningar och åldern på skogsköparna är intressant för att se hur det skiljer mellan "de yngres" och "de äldres" anledningar till skogsinvesteringar. Med de yngre menar jag i detta sammanhang de under 50 år och med de äldre de som är över 50 år.

Sammanlagt i undersökningen så var det 28 fastighetsköpare som var under 50 år och 25 som var över 50 år. I figur 6.2 kan fördelningen mellan de över och de under 50 år och deras främsta anledningar till investeringen i skogsfastigheten ses.

Figur 6.2 Fördelningen mellan de över och de under 50 år och deras främsta anledningar till investeringen i skogsfastigheten.

Det intressanta med denna jämförelse är att det verkar som att åldern har betydelse för vilken anledning som var avgörande för fastighetsköpet. Som framgår av figur 6.2 så är det omvänt förhållande i fördelningen mellan ålder och anledning. Den största skillnaden mellan de som är över respektive under 50 år är i den första (stort intresse av skog) anledningen till varför personen i fråga investerade i skogsfastigheten. Hela 64 % av dem som angett att de anser att anledningen till att de investerade i skogsfastigheten är att de var intresserade av skog var under 50 år. Resterande 36 % är således över 50 år. Denna skillnad minskar sen i en ganska jämn takt fram till anledning fyra. Anledning fem (angränsande fastighet) visar däremot på omvända förhållanden. Här är den största andelen över 50 år.

Det man kan utläsa av detta resultat är att de personer under 50 år som investerar i skogsfastigheter har alla ungefär samma motiv till investeringen medan det är en större spridning på motiven hos de äldre (över 50 år). De äldre har i detta fall individuella anledningar till fastighetsköpet som inte överensstämmer fullt ut med andra personers anledningar till varför de investerade i skogsfastigheter.

6.3 Slutsats

Eftersom jag inte har kommit fram till något konkret svar på uppsatsens syfte så är det svårt att göra en riktig slutsats av arbetet. Därför kommer jag att binda samman de resultat jag fått fram av enkätundersökningen och ge personliga kommentarer och åsikter.

6.3.1 Ägarförhållanden, ålder och kön

Större delen av de tillfrågade fastighetsköparna har köpt sin skogsfastighet ensam. Om han/hon inte har köpt skogsfastigheten själv så har de varit två om investeringen. I sådana fall så sker investeringen oftast ihop med den äkta hälften eller sambon. Väldigt få investeringar har fler än två köpare och om detta är fallet är de släkt med varandra. Man kan säga att investeringen i de flesta fall är en familjeinvestering om den görs tillsammans med någon/några.

De flesta som deltagit i undersökningen har varit män. Det beror inte enbart på att det är mer män som investerar i skogsfastigheter utan att även på att om de har köpt fastigheten tillsammans med sin hustru är det mannen som svarar när det gäller skog. Detta känns lite förlegat att det är på det sättet men överlag är det troligt att mannen är mer insatt i familjens skogliga markinnehav. De flesta (cirka 90 %) av dem som deltog i undersökningen var mellan 30 och 65 år. Det är inte helt överraskande då detta är den vanligaste perioden i livet då man gör investeringar.

6.3.2 Areal och anledning

Arealen på skogsmarken var det stora variationer på. En del av fastighetsköparna har knappt köpt någon areal över huvudtaget och en del har investerat i stora arealer på flera hundra hektar. Medelarealen för skogsmark ligger på 28,5 ha medan den totala medelarealen ligger på 36,2 ha. Totala arealen innefattar skogsmark, åkermark och övrig mark. Skillnaden i medeltal mellan skogsareal och total areal visar att det i många skogsfastigheter ingår en betydande del åkermark och övrig mark.

Anledningen till att fastighetsköparna investerade i just skogsfastigheter har tagits upp ovan i analysen. Den starkaste anledningen till investeringarna var att köparna har ett genuint skogsintresse. Det finns även en stark koppling mellan denna anledning och åldern på fastighetsköparna.

6.3.3 Skogsinnehav sedan tidigare, bosättning och ekonomiska förhållanden

Hela 75 % av de tillfrågade fastighetsköparna har skogsinnehav sedan tidigare. Bara 25 % köpte skog för första gången när de investerade i den aktuella skogsfastigheten. Ungefär lika stor andel svarade att de har haft eller har skogsinnehav inom släkten sedan tidigare. Dessa fakta visar på att det är relativt vanligt bland de flesta av de tillfrågade att investera i skog.

De flesta av fastighetsköparna har bostad på annan ort och har ej för avseende att bo på skogsfastigheten. Detta tyder på att många investeringar var rena ekonomiska investeringar och inte var köp som gjorts enbart för att skogsfastigheten ligger i närheten. Så klart är det många som har anknytningar till området som skogsfastigheten ligger i och det har också varit en stark anledning till investeringen.

De ekonomiska förhållandena hos fastighetsköparna var relativt goda. De flesta har höga marknadsvärden på sina samlade tillgångar vilket gör att de ej "sätter allt på ett kort" då de investerade i skogsfastigheten.

6.3.4 Så ser medelpersonen ut

Medelpersonen som investerar i skogsfastigheter i Småland år 2000 och 2001 ser ut så här (grundar sig på de vanligaste svaren från enkätundersökningen):

- Manligt kön.
- Investerar ensam utan partner.
- Han är 50 år gammal.
- Han har ett stort skogsintresse men har även andra anledningar till investeringen i skogsfastigheten som t.ex. jakt- och/eller fiskeintresse och att han anser att investeringen i skog är en bra placering av kapital.
- Skogsarealen han köper är 28,5 ha.
- Han har skogsinnehav sedan tidigare.
- Han har bostad på annan ort och har ej för avsikt att bosätta sig på skogsfastigheten.
- Han har på ett eller annat sätt en stark anknytning till skog.
- Hushållet har en inkomst på 300-500 000 kronor/år och hushållets samlade marknadsvärde av sina tillgångar (exklusive den nyinköpta skogsfastigheten) är över 2 miljoner kronor.

6.4 Fortsatta studier

Detta arbete ger en överskådlig bild av hur dels den privata ägarstrukturen inom skogsbruket i Sverige ser ut idag och dels varför privatpersoner har valt att investera i skogsfastigheter i Småland år 2000 och 2001. Denna överskådliga bild ger tillfälle att göra fortsatta studier inom området. Det kan exempelvis vara fördjupningar inom specifika statistiska områden, till exempel om varför personer som bor i storstäder investerar i skogsfastigheter på glesbygden. Ett aktuellt ämne som har stark anknytning till detta är skogsfastigheter som köps med motiv att avverka skogen och sedan sälja marken. Olika jämförelser med andra områden i Sverige skulle även vara intressanta att studera. Vid fortsatta studier inom detta stora område så skulle jag rekommendera användandet av samma undersökningsansats som jag använt mig av i detta arbete. Kombinationen brevutskick och telefonintervjuer har givit ett bra utslag.

7. Litteraturförteckning

Dahmström, Karin, 2000: *Från datainsamling till rapport*. 3e upplagan. Studentlitteratur, Lund.

Darmer, P., Freytag, P. P., 1995: *Företagsekonomisk undersökningsmetodik*. Studentlitteratur, Lund

Eriksson, M., 1989: *Ägarstrukturens förändring inom privatskogsbruket i ett historiskt perspektiv*. SLU, Institutionen för Skog-Industri-Marknad Studier, Rapport nr 5, Uppsala

Holme, I M., Solvang, B K., 1991: *Forskningsmetodik: om kvalitativa och kvantitativa metoder*. 1a upplagan. Studentlitteraturen i Lund.

Johansson-Lindfors, M-B., 1993: *Att utveckla kunskap; om metodologiska och andra vägval vid samhällsvetenskaplig kunskapsbildning*. Studentlitteratur, Lund.

Kinnear, T C., Taylor, J R., 1996: *Marketing research: An applied approach*. 5e upplagan. McGraw-Hill.

Lekvall, P., Wahlbin, C., 1993: *Information för marknadsföringsbeslut*. IHM Läromedel.

Malmström, Å., Agell, A., 2001: *Civilrätt*. Liber AB

Sekaran, U., 2000: *Marknadsundersökningar med kvalitativa metoder*. IHM Förlag AB, Göteborg

Skogsstatistisk årsbok., 1992-2002., SCB

8. Figurförteckning

- Figur 1.1** Uppsatsens disposition.
- Figur 4.1** Skogsmarksareal fördelad på ägargrupper. Åren 1870-1990.
- Figur 4.2** Skogsmarkens fördelning på ägarkategorier. Hela landet.
- Figur 5.1** Köns- och åldersfördelningen hos de tillfrågade skogsägarna.
- Figur 5.2** Fördelning av anledningar till att fastighetsköpare köper skogsfastigheter i Småland, åren 2000-2001.
- Figur 5.3** Skogsköparnas inköpta areal fördelad på skogs-, åker- och övrig areal i ha.
- Figur 5.4** Procentuell fördelning av avstånd mellan permanent bostad och den aktuella fastigheten indelade i avståndgrupper.
- Figur 5.5** Fördelningen av hushållens inkomster per år.
- Figur 5.6** Fördelningen av det samlade marknadsvärdet av hushållens tillgångar.
- Figur 6.1** Fördelningen mellan de främsta anledningarna till att de tillfrågade fastighetsköparna investerade i skogsmark.
- Figur 6.2** Fördelningen mellan de över och de under 50 år och deras främsta anledningar till investeringen i skogsfastigheten.

9. Tabellförteckning

- Tabell 4.1** Total skogsmarksareal uppdelad på olika ägarkategorier. 1000 ha. Hela riket. År 1951-2000.
- Tabell 4.2** Procentuell fördelning av skogsarealen i förhållande till storleksklass. Hela riket. År 1951-1998.
- Tabell 4.3** Skogsmarksarealens fördelning i förhållande till storleksklass. Åren 1951-1998. 1000 ha.
- Tabell 4.4** Areal skogsmark ägd av enskild person samt andel av total privatägd skogsareal. Hela riket, 1961-1992. Areal i 1000 ha och hela procent. Lantbruksräkningen behandlar enskild person medan Fastighetstaxeringsregistret behandlar fysisk person.
- Tabell 4.5** Areal skogsmarkägd av enkelt bolag samt andel av total privatägd skogsareal. Hela riket, år 1976-1992, areal i 1000 ha.
- Tabell 4.6** Areal skogsmark ägd av dödsbon samt andel av total privatägd skogsareal. Hela riket, år 1961-1992 och 1970-1998, areal i 1000 ha.
- Tabell 5.1** Antal ägare till skogsfastigheter köpta år 2000 och 2001 i Småland och procentandel av totala mängden tillfrågade.
- Tabell 5.2** Fördelning i storleksklasser av skogsarealen i fastigheter köpta i Småland, år 2000 och 2001.
- Tabell 5.3** Fördelning i storleksklasser av skogsarealen i fastigheter som ägts sedan tidigare.
- Tabell 5.4** Boende på fastigheten eller bostad på annan ort.

10. Bilagor

Bilaga 1 Frågeformulär

Svara på frågorna eller sätt ett kryss i rutan till det alternativ som Ni tycker passar Er bäst. På en del frågor kan Ni fylla i flera alternativ.

1. Antal ägare till fastigheten?

2. Hur stor är Er andel?

3. Vilket kön har Ni?

Man Kvinna

4. Vilket år är Ni född?

5. Varför köpte Ni fastigheten?

	Instämmer inte alls	Instämmer delvis	Instämmer	Instämmer fullt ut
- Det är en bra investering av kapital.	☐	☐	☐	☐
- Har ett stort intresse av skog.	☐	☐	☐	☐
- Har ett stort jakt- och/eller fiskeintresse	☐	☐	☐	☐
- Har köpt fastigheten för att kunna ge mina eventuella barn något att ärva.	☐	☐	☐	☐
- Anser att det är säkrare att investera i skog än i t.ex. aktier.	☐	☐	☐	☐
- Anser det lönsamt att investera i skogsfastigheter med tanke på de förmånliga skatteavdragen.	☐	☐	☐	☐
- Fastigheten är köpt för att kunna försörja mig och min eventuella familj.	☐	☐	☐	☐
- Fastigheten är köpt för att ge kompletterande intäkter till mina vanliga intäkter.	☐	☐	☐	☐
- Fastigheten är köpt för att den som investering ska stiga i värde och sen säljas till ett högre pris.	☐	☐	☐	☐

- Inom en kort period kommer Fastigheten att vara såld.

- Annat alternativ :

.....
.....
.....

6. Hur stor är arealen som tillhör fastigheten?

Skogsareal :ha

Åkerareal :ha (Arrenderad åkerareal :ha
Utarrenderad åkerareal :ha)

Övrig areal :ha

Total areal :ha

7. Äger Ni andra skogsfastigheter sedan tidigare?

Ja Nej

Om Ja, sedan vilket år?

Hur stor skogsareal har denna eller dessa fastigheter?ha

(Om det rör sig om flera fastigheter summeras skogsarealen.)

8. Hade eller har Ni sedan tidigare skogsinnehav inom släkten?(dvs. utöver den areal som ev. inryms i fråga 7)?

Ja Nej

9. Bor ni på fastigheten eller har Ni bostad på annan ort?

- Ja, jag bor på fastigheten.

- Jag har bostad på annan ort, men tänker bo på fastigheten från och till.

- Jag har bostad på annan ort och har inte för avseende att bo på fastigheten.

Avstånd från bostaden till skogsfastigheten :km

- Annat alternativ :

.....
.....

10. Vilken utbildning har Ni?

.....
.....

11. Vad har Ni för erfarenhet av skog sedan tidigare?

.....
.....
.....

Dessa två frågor är till för att kartlägga vilken förmögenhetsklass köpare av fastigheter tillhör.

12. Vad har Ert hushåll för inkomster per år?

< 300 000 300-500 000 >500 000

13. Ungefär hur stort är det samlade marknadsvärdet av Ert hushålls tillgångar (exklusive den nyligen inköpta skogsfastigheten)?

< 1000 000 kr 1-2 000 000 kr > 2 000 000 kr

Bilaga 2 Följebrev

Hej!

Jag heter Johan Jansson och läser till skogsvetare på SLU (Sveriges Lantbruksuniversitet) i Uppsala. Jag håller för närvarande på med ett examensjobb där jag undersöker vilka som köpt skogsfastigheter i Småland åren 2000 och 2001. Min undersökning omfattar enbart fysiska personers köp på den öppna marknaden, inte s.k. släktförvärv. För att jag ska kunna få fram tillförlitliga uppgifter till min uppsats så skulle det vara till stor hjälp om Ni kunde svara på några frågor. Det är viktigt att den person som är "huvudägare" till fastigheten eller som känner störst ansvar besvarar frågorna. Enkätfrågorna medföljer detta brev, men Ni behöver inte besvara dem nu utan jag kommer att ringa upp Er om några dagar. För att telefonintervjun ska gå snabbt så är det önskvärt att Ni tittar igenom frågorna i förväg. Ni kommer att vara anonym i uppsatsen, alltså kommer inga namn eller uppgifter som pekar på Er att offentliggöras.

Ni kan nå mig på telefon: 018-507658 eller 0702-401371. Ni kan även nå mig på e-mail: jazze45@hotmail.com

Tack på förhand!,
Med vänlig hälsning

.....

Johan Jansson

Bilaga 3 Antal skogsägare, fysiska personer, efter kön, ålder och storleksgrupp skogsmark. År 2000.

Kön, ålders- klass	Storleksgrupp i ha skogsmark							Summa
	1-5	6-20	21-50	51-100	101-200	201-400	401-	
Antal manliga skogsägare								
0-15 år	48	82	89	53	41	24	17	354
16-19	61	89	96	56	57	24	19	402
20-29	906	1 335	1 241	927	642	265	139	5 455
30-49	10 727	16 200	16 154	11 725	7 366	3 269	1 097	66 538
50-64	13 365	21 506	20 844	14 217	8 568	3 702	1 244	83 446
65-74	6 373	9 996	9 026	5 730	3 260	1 386	472	36 243
75-	5 350	7 734	6 037	3 362	1 825	723	259	25 290
Ålder okänt	480	369	232	167	104	78	49	1 479
Summa	37 310	57 311	53 719	36 237	21 863	9 471	3 296	219 207
Antal kvinnliga skogsägare								
0-15 år	58	54	67	35	24	18	6	262
16-19	44	54	64	54	47	29	12	304
20-29	771	933	736	524	359	181	83	3 587
30-49	7 888	10 863	9 616	6 542	3 897	1 640	480	40 926
50-64	8 854	14 065	12 642	8 312	4 803	1 998	660	51 334
65-74	3 887	6 068	5 047	3 061	1 759	729	280	20 831
75-	3 607	5 234	3 697	1 986	1 139	495	192	16 350
Ålder okänt	472	388	255	177	111	78	41	1 522
Summa	25 581	37 659	32 124	20 691	12 139	5 168	1 754	135 116
Summa antal skogsägare								
0-15 år	106	136	156	88	65	42	23	616
16-19	105	143	160	110	104	53	31	706
20-29	1 677	2 268	1 977	1 451	1 001	446	222	9 042
30-49	18 615	27 063	25 770	18 267	11 263	4 909	1 577	107 464
50-64	22 219	35 571	33 486	22 529	13 371	5 700	1 904	134 780
65-74	10 260	16 064	14 073	8 791	5 019	2 115	752	57 074
75-	8 957	12 968	9 734	5 348	2 964	1 218	451	41 640
Ålder okänt	952	757	487	344	215	156	90	3 001
Summa	62 891	94 970	85 843	56 928	34 002	14 639	5 050	354 323

Andel i procent								
Manliga skogsägare	59	60	63	64	64	65	65	62
Kvinnliga skogsägare	41	40	37	36	36	35	35	38
Manliga skogsägare								
Tom. 64 år	68	69	72	75	77	78	77	72
Från 65 år	32	31	28	25	23	22	23	28
Kvinnliga skogsägare								
Tom. 64 år	70	70	73	75	76	76	72	72
Från 65 år	30	30	27	25	24	24	28	28

Källa: Lantmäteriet och Skogsvårdsorganisationen, fastighets- och ägarregistret.

Bilaga 4 Skogsarealens fördelning enligt lantbruksräkningen 1992, där det privata ägandet är uppdelat på ägarkategorier. 1000 ha.

Ägarkategori	Lantbruksföretag			Skogsbruksföretag			Samtliga ftg		
	Storleksgrupp i ha skogsmark			Storleksgrupp i ha skogsmark			Storleksgrupp i ha skogsmark		
1000 ha	0,1-400	400,1-	Summa	0,1-400	400,1-	Summa	0,1-400	400,1-	Summa
En ägare, ej utboägt	2 354	206	2 560	2 288	244	2 532	4 643	450	5 092
En ägare, utboägt	117	31	148	812	159	971	929	190	1 119
Fler ägare, ej utboägt	756	89	846	1 717	197	1 914	2 474	286	2 759
Fler ägare, utboägt	38	5	43	1 044	217	1 261	1 082	222	1 305
Summa	3 266	331	3 598	5 861	817	6 678	9 128	1 148	10 276
Dödsbo	44	5	49	388	34	423	432	39	471
Aktiebolag	38	183	222	53	5 530	5 583	92	5 714	5 805
Allmänna	7	7	14	138	4 573	4 710	145	4 580	4 724
Övriga	26	12	38	84	928	1 012	109	941	1 050
Samtliga	3 382	539	3 920	6 524	11 883	18 406	9 906	12 422	22 327

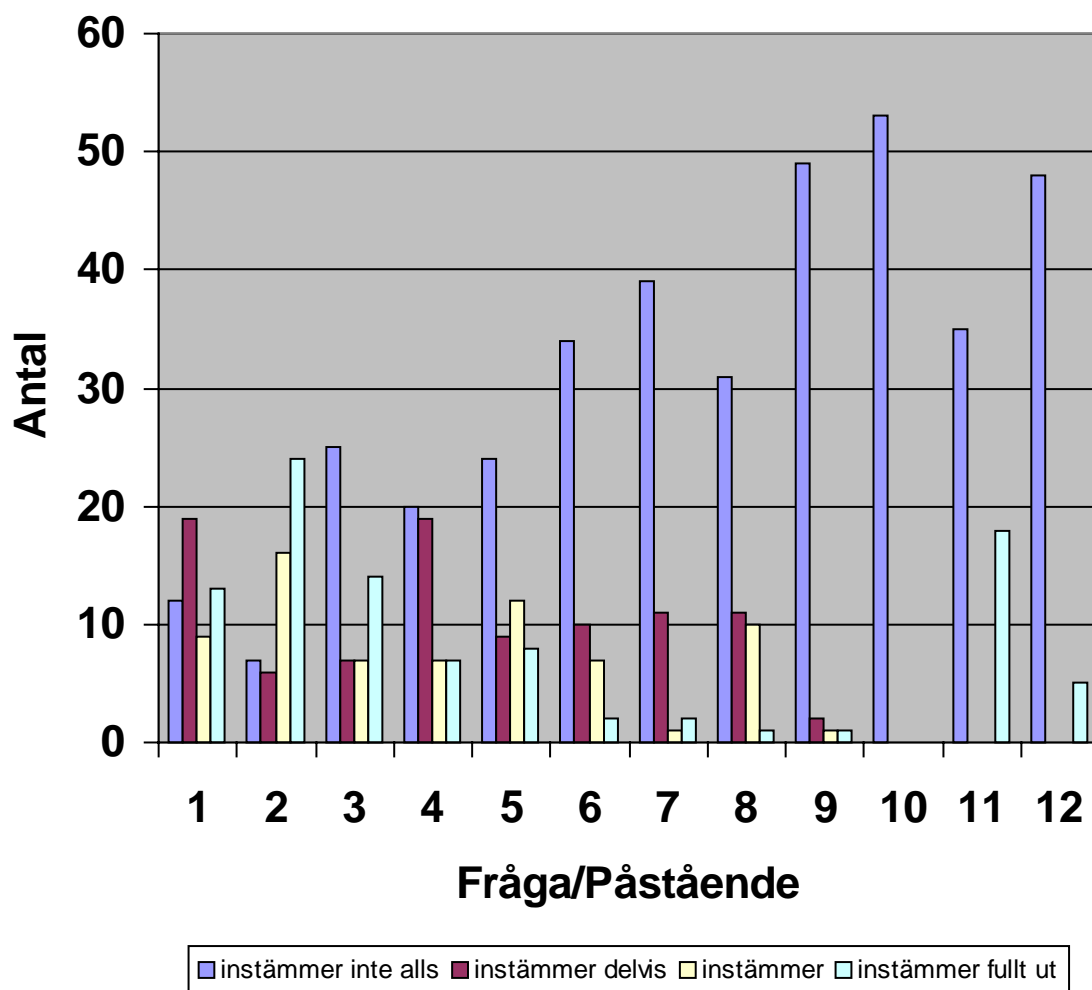
Källa: SCB. Lantbruksräkningen 1992, J 13 SM 9302.

Bilaga 5 Antal företag fördelat på ägarform och storleksgrupp skogsmark, 2000

Ägarform	Storleksgrupp i ha skogsmark							Summa
	1-4	5-19	20-49	50-99	100-199	200-399	400-	
Utboägt/ ej utboägt								
En ägare								
Utboägt	8 321	13 325	9 246	5 187	2 393	863	467	39 802
Ej utboägt	17 493	32 977	25 640	14 686	7 527	2 582	872	101 777
Summa	25 814	46 302	34 886	19 873	9 920	3 445	1 339	141 579
Flera ägare								
Utboägt	6 241	11 936	10 759	6 934	3 887	1 522	465	41 744
Ej utboägt	8 317	16 152	14 247	9 357	5 158	1 847	461	55 539
Summa	14 558	28 088	25 006	16 291	9 045	3 369	926	97 283
Samtliga företag								
Utboägt	14 562	25 261	20 005	12 121	6 280	2 385	932	81 546
Ej utboägt	25 810	49 129	39 887	24 043	12 685	4 429	1 333	157 316
Summa	40 372	74 390	59 892	36 164	18 965	6 814	2 265	238 862
Dödsbo	833	998	546	220	120	35	17	2 769
Andel i procent								
Flera ägare	36	38	42	45	48	49	41	41
Utboägande								
En ägare	32	29	27	26	24	25	35	28
Flera ägare	43	42	43	43	43	45	50	43
Samtliga företag	36	34	33	34	33	35	41	34

Källa: Lantmäteriet och Skogsvårdsorganisationen, fastighets- och ägarregistret.

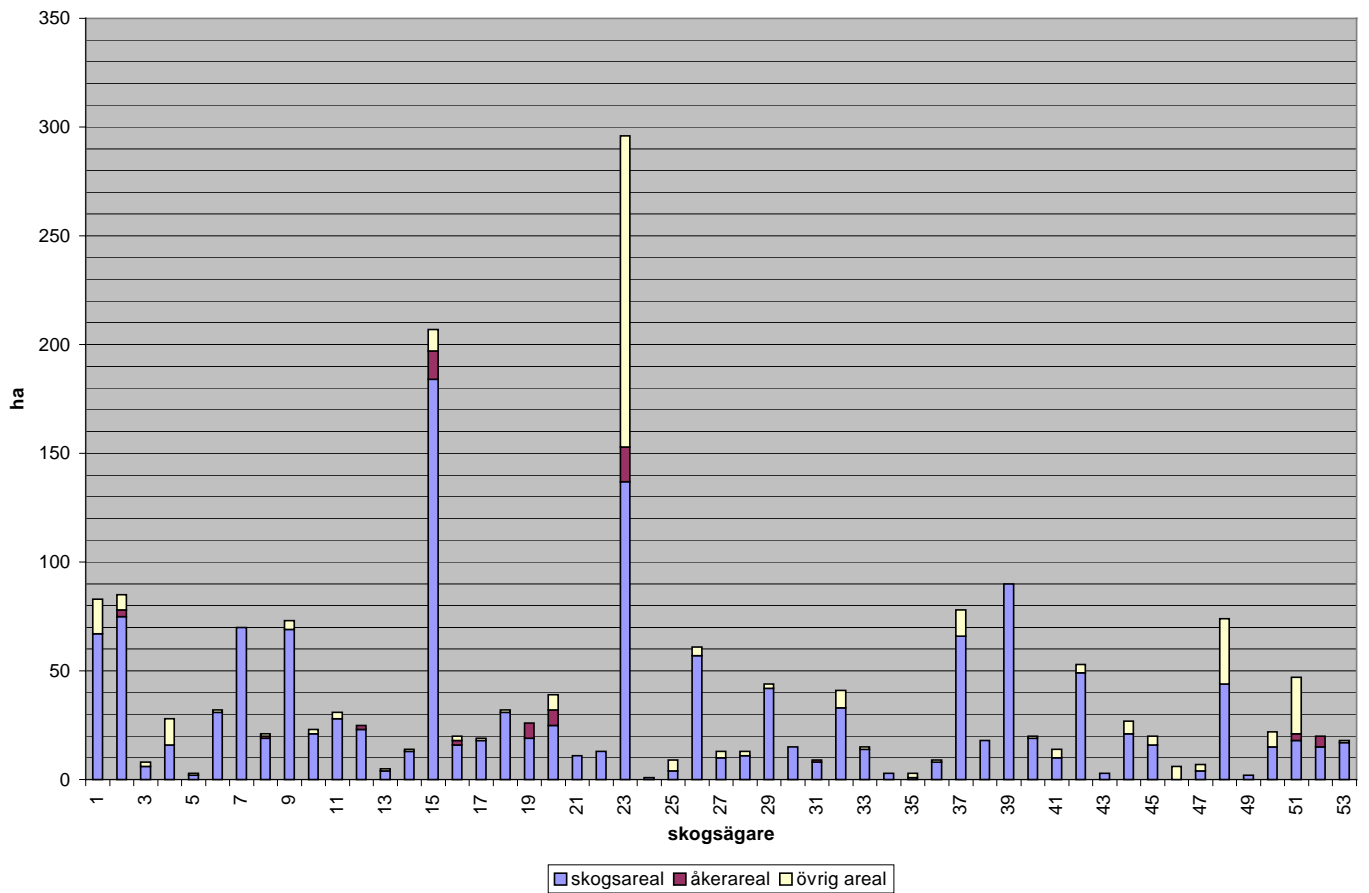
Bilaga 6. Fördelning av anledningar till att fastighetsköpare köper skogsfastigheter i Småland, åren 2000-2001.

1. Fastigheten köptes för att det var en bra investering av kapital.
2. Fastigheten köptes för Ni har ett stort intresse av skog.
3. Fastigheten köptes för att Ni har ett stort jakt och/eller fiskeintresse.
4. Fastigheten köptes för att Ni ska kunna ge Era eventuella barn något att ärva.
5. Fastigheten köptes för att Ni ansåg det vara säkrare att investera i skog än t.ex. aktier.
6. Fastigheten köptes för att Ni ansåg det vara lönsamt att investera i skogsfastigheter med tanke på de förmånliga skatteavdragen.
7. Fastigheten köptes för att kunna försörja Er och Er eventuella familj.
8. Fastigheten köptes för att kunna ge kompletterande intäkter till Era vanliga intäkter.
9. Fastigheten köptes för att den som investering ska stiga i värde och sen säljas till ett högre pris.
10. Fastigheten köptes för att sen säljas inom en kort period.
11. Fastigheten köptes för att det var en angränsande fastighet till en annan fastighet som Ni äger och som tillsammans med denna bildar ett större sammanhängande område.
12. Fastigheten köptes av en annan anledning än de ovanstående.

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.

Bilaga 7. Skogsköparnas inköpta areal fördelad på skogs-, åker- och övrig areal i ha.

Källa: Enkät: Undersökning av skogsfastighets köpare i Småland år 2000 och 2001.